8326 1913 ՑՈՒՆՎ. 2/15 ՉԱՐՇԻՆՊԻՀ 2 ՔԵԱՆՈՒՆԸ ՍԱՆԻ 328 29ՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԻ ՄԻՒՏԻՐԻ
ԹՕՎԼԱ ՎԷՔԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միւէսսիսի
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Թարիխի թէէսիսի 1877

ՊԱԲ ԱԼԻ ԴԻՐՇՈՒՍԻ
Ն. 49

Կազէթայա այիտ մէվատտ հազզընտա սա՚իպի իմթիյազա միւրաճաաթ օլընըր: Մագպուլզլար սահիպի իմթիյազըն իմզասըրը վէ իտարէխանէնին մէօհրը մախսուսընը համիլ օլմալը տըր: Տէրճ օլընմայան էվրագ իատէ օլընմազ: Իլանաթ օւրայիթի միւթէտիլը իլէ ճէտր օլունուր:

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ ՑԷՎՄԻ ՍԷՐԲԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ 20 ԲԱՐԱ

جريدهٔ شرقيه
صاحب امتيازى اغوب جيوهلك
مؤسسى ديكران جيوهلك (١٢٩٣)

DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondé en 1877.
Directeur-propriétaire :
AGOP DJIVÉLÉGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la S.-Porte, No. 49

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ ԲԷՇԻՆ (ՄԷՃ. 2

Սթանպօլ վէ Թաշրա,	սէնէլիյի	130	ղրշ.
» » »	6 այլըղը	70	»
» » »	3 այլըղը	40	»
Մէմալիքի էճնէպիյէ	սէնէլիյի	32	Ֆր.
» » »	6 այլըղը	17	»
» » »	3 այլըղը	10	»

ՍԷՆԷԻ ՍԻՅԱՍԻԷ
1912

Ավրուպայտան ճիհէթլէրինտէն սիւրաթլէ պէրգիյէ իլէ Պրուսա հէվալիսինէ կէլէն Գայըի խան գապիլէսի, օնտան պիր սէնէ սօնրա Էրթօղրուլ ղազինին մախտումը Օսման ղազինին մուվաֆֆագիյէթի սայէսինտէ հիւքիւմէթի Օսմ.յէնին էասասընը վազ էտուպ Խիւտավէնտիկեարլարըն, Օրխանլարըն վէ Սիւլէյմանբաշալարըն հիմմէթիյէ Էվրօպանըն պիր ճիւզի օլան Րումէլի զըթասը ճէգ հէր նէվ զապթ ու թէսխիր էտիլմիչ իտի: Գօսովա մուհարէպէլէրի վէ Վիէննա սուրլարընա գատար իմթիտատ էտէն ճէնկեավէրիւք ղարպըն հէնուզ հավզայը մէտէնիյէթէ տախիլ օլմամըշ օլան միլէլ ու աղվամը թիթրէթմիշ իտի: Սիկամունտլէրին չէճաաթը, Միլօշ Գապլիովիչլէրին ճէսարէթի վաթանփէրվէրանէլէրի Օսմ. գահրամանլարընըն հարագէթթը թէճավուզգեարանէլէրինէ մանի օլամըշ իտի: 1396 վէ 1454 Թարիխլէրի տէվլէթի Օսմ.յէնինին չան ու չէրէֆ թարիխլէրինին զէրին ու բարլագ սահիֆէլէրինի թէչգիլ էտիյօր: Օ զէման պիւթիւն միլլէթ համիյէթ ու գահրամանլըղա մէչպու օլուպ, ֆէթհի մէմալիգ արզուլարըյլա չըրբընըյօր իտի, կէրչի ղարպըն հէնուզ խայալը զաֆէրթ ու բէխավէթթէ պուլընմասը պիր թէրճէճէյէ գատար Օսմ. չիմշիրինին Րումէլի վէ Պալգան հուտուտլարընտա բարլամասընը մուճիպ օլմուշ իսէ տէ, պու բէխավէթ վէ գօրգագըղ հէրինէ ֆաալիյէթ վէ ճէսարէթ գաիմ օլմուշ օլսա իտի, Օսմ. չիմշիրինին Շարգտան Ղարպա բագըտ իթմէսինէ մանի օլուպ օլամայաճաղը մէչքիւք իտի: Օ զէման մէտէնիյէթ հէնուզ ահվալը ինթիմարիյէյի թանզիմ իթմէմիչ վէ էֆքեարը ումումիյէ տախիլ չիմշիր ու գըլըճ ալթընտա պուլունտըղը իչիւն ֆաթիհլէր գահրամանլար էլլէթթէ վասի պիր զէմին իւզէրինտէ պիր սահնէյի թէսխիր պուլապիլէճէքլէր իտի:

Սուլթան Սիւլէյմանը Գանունինին Վիէննա սուրլարընտան մուզաֆֆէրանէ ավտէթի ինթիմալ Օսմանլը տէվլէթի իսթիլասընըն խիթամը իտի: Օնտան սօնրա տէվրի իսթիլա խավաչ խավաչ տէվրի սուքունէթէ միւպէտտէլ օլարագ պու վասի իւլքէա հուտուտընը սուրէթի գաթիյէտէ թային ու թահտիտ էյլէտի:

Նէ՞ օլտու.— Էկէր իչպու բարլագ բարլագ մուզաֆֆէրիյէթ վէ մուվաֆֆագիյէթլէրի միւթէագըպ հիւքիւմէթը Օսմանլըյէ զէմամտարանը Իէքտիկէրինի թաագիպ վէ թէվալի էտէն ասըրլար վէ սէնէլէր զարֆընտա մունթազամ պիր իտարէ թաթպիգ իթմէյի վազիֆէտէն ատտ էտէրէք օնա կէօրէ պիր խաթթը հարէքէթ թաագիպ իթմիշ օլսալար իտի, Թապիի 1912 սէնէսի ասարը սալըգասընըն բարլագ սահիֆէլէրի իւզէրինէ սիյահ պիր գիւլ օլարագ իլավէ էտիլմէյէճէք իտի: Սօգուլլըլարըն, Գէօբրիւլիւլէրին վէ Ալէմտարլարըն թաագիպ իթմիշ օլտուգլարը խաթթը հարէքէթլէրի խալէֆլէրի թարաֆընտան պիր մէչըը թագիպ իթթիրիլմիշ օլսա իտի, Թապիի պու կիւն պու աճը հազիզաթա թէմաշաճի օլմայաճագտըգ: Թանզիմաթը խայրիյէնին, Կիւլխանէ խաթթը հիւմայունընըն չըգտըղը միւսաւաթը խաթթը լար թօզ ու թօբրագ ալթընտա կէօմիւլէրէկ նիհան գալըրագ ախլագը մէտէնիյէ վէ ինթիմարիյէնին, թէրագգըյաթը իլմիյէնին ֆէզաանը վէ տիկէր թարաֆտան իսթիպտատըն օլանճա զուլմ վէ իթիսաֆը իլէ չէյմի հագիգաթպինիմիզէ գարըը հէյպէթնիւմա օլմասը 1912 սէնէսինին նըթգը ախիրինտէ օղրատըղըմըզ մէչում պէլանըն մուգատտէմէսինի թէշքիլ իթմիշ իտի, Բէվալ միւլազըմը հիւքիւմէթը Օսմանլըյէնին ինգըրազընը հազըրլատը վէ խասմը ատամըն մարազը մէթթի կէթ կիտ թէզայիւտ իթմէյէ պաշլամըշ իտի: Խազանը մախլու թահթընտա թիթրէտի. Րուսիա վէ Ինկիլթէրա մարազը մէֆթին սօն հէզէյանլէրինէ գարըը պիրահիմանէ պիր մէւլէգ թաագիպ իթմիշլէր. արթըգ խասթա ատամըն սուգութը մուհագգագ իտի. Ֆագաթ ղարպըն հէվալիի չարգիյէսինին միւնթէհասի ուֆուգլարընտան չէօլէէֆշան օլան նուրը հիւրրիյէթ խասթաներն մարազընը սըհհաթա թէպտիլ էտուպ նիհայէթ պիր զընտէ՚ լի պախշ էյլէտի: Մէշրութիյէթ իտարէյէ թաագիպ իթտի: Հէր քէս արթըգ հայաթը ճէտիտէնին պախշ էյլէտիկի ֆաալիյէթտէն միւսթէֆիտ օլաճագըմըզա գանաաթ հասըլ իթտիլէր. Էվրօպալըլար՝ Թըֆըլ մէշրութիյէթի մէհտը մուլաքամընտան նազմաթը հիւրրիյէթին էթրաֆա սաչըլմասընտան մէսրուր ու միւչատ օլտուլար:

Ֆագաթ հէյհաթ քի բէտբախթ հիւրրիյէթ պիր գուշկուլը էլտազ կէպի ղարպըն տուրատուր աֆագընտան Թըֆըլը մէշրութիյէթի բարլագ բարլագ նէննիլէր իլէ ազ պիր զէման ավուտտըրգտան սօնրա կէօզտէն նիհան գալտը, էւէտ թէվ-ի ֆէլաքէթ վէ զիւճրէթ պաչլատը, գօա գօճա մէմլէքէթ ճիհէթէյն վէ էտտանինին բարմալը ինթիհազարը օլտը. Էվրօբա խավաչ խավաչ միւնթաղը մէշրութիյէթին պիր ֆէճրի քէազիպ օլտուղընա գանաաթ հասըլ իթտի, պիրազտէն խիւզ չէվիրտիլէր, աճը աճը խանտէլէր սաչտըլար վէ տէտիլէր «Թիւրքիյատա կէօնէշ տօղտը, պիւթիւն տաղլէր, անտէլիպլէ մէշրութիյէթ չատան չատան էօթէր, սուլար չաղլար, խիւզլէր կիւլէր, պիր հայաթ, պիր զէնկին, պիր ֆաալիյէթ... հէյհա՚թ, տէվրան էվէտ օլ տէվրան, ալէմ էվէտ օ ալէմ» Իշթէ օ զէման հալիմիզէ թէհասսիւր իլէ ուֆգ աղլամայա պաշլատը, գուլագէյի սէմա հազին պիր րէնկ պաղլատը վէ հէյքէլի մէշրութիյէթ պիր թիթրէմէ սամիւմագ իլէ սուգութ իթտի. Օ սուգութ իթմէտի իսգաթ իթտիլէր, իսգաթ իթմէտիլէր, Թահրիպ իթտիլէր, օնը պէլէմէտիլէր, էթրաֆընտա լաթիֆ չիմէնզարլար կիւլիւսթանլար թէչքիլ իթմէքտէն իսէ, ճէնկ ու ճիտալ սահնէլէրի թէչքիլ իթտիլէր վէ զէվալը հէյքէլ սալլանտը, սալլա՚նտը, նիհայէթ օնտան հասըլ օլան ճէրէյան նատան ու ճահիլ օլան մուհաֆըզլարընը իսգաթ իթտի, հէյհա՚թ քի, կէրչի օնլարըն մագամընա գայիմ օլանլար օ հէյքէլի Թազվիյէ իթմէյէ մուվաֆֆագ օլապիլտիլէր իսէ տէ խարիճի միւտահիշ պիր զաիլէնին պիր էմրը վագը օլտուղընա գարշը անի պիր մէրհէմ թէտարիւք իթմէքտէն թապիյէթիյէ աճիզ գալտըլար:

* *

Կէչէն Ապրիլ այընտա գրալ Ֆէրտինանտ Պալգան իթթիֆագընըն սուրէթի գաթիյէտէ ագտը զըմնընտա Չար Նիգօլանըն րիզա վէ մուվաֆֆագաթընը իսթիհսալ իթմէք իւզրէ Բէթէրսպուրկա կիթտի, միւթէագըպէն Վիէննա, Պէրլին վէ Բարիզի տէ զիյարէթ իթտի, օ զէման «Թան» կազէթասընըն Բէթէրսպուրկ մուխապիրի Պալգան իթթիֆագընըն սուրէթի գաթիյէտէ ագտ էտիլմիշ օլտուղընը մէնսուպ օլտուղը կազէթասընա խապէր վէրմիշ իսէ տէ, Բէթէրսպուրկ, Սօֆիա վէ Պէլկրատ գապինէլէրի պունը րէսմէն թէքզիպ իթտիլէր. Օնտան սօնրա, մէզքիւր մուխապիր իթթիֆագնամէնին մէթնինի Բէթէրսպուրկ խարիճիյէ նէզարէթինտէ քէնտի կէօզիւյլէ կէօրմիւշ օլտուղընը պէյան իթտի, Րուսիա հիւքիւմէթի Պօսնա-Հէրսէքին իլհագընտան սօնրա Ավուստրիա-Մաճարիսթանըն Ղարպա տօղրը իլէրլէմէսինէ մանի օլմագ իչիւն սըրփ Ավուստրիայա գարշը պիր թէհտիտ ու էնկէլ օլմագ իւզրէ Պալգան իթթիֆագընըն ագտընը թէչվիգ իթտի:

Գարատաղ Սըրպիսթանա գարշը տավայիմա պիր վազը խուսումէթքեարանէ ալմագ իչիւն Պալգան իթթիֆագընա տախիլ օլմագ իսթէմէմիշ իտի, ֆագաթ Րուսիա հիւքիւմէթի Ավուստրիայա գարշը Պալգանլըլարտա պիր գուվվէթ թէշքիլ իթմէք իչիւն Գարատաղը իթթիֆագա տախիլ օլմաղա իճպար իթտի. Չար Նիգօլանըն մագսատը Պօսնա—Հէրսէքին սօնրա Ավուստրիանըն ճէնուպը չարգիյէ տօղրու տահա զիյատէ իլէրլէմէսինէ մանի օլմագտան իպարէթ օլուպ, Պալգան իթթիֆագընըն պիր կիւն Րուսիանըն ալէյհինէ տախի հարէքէթ իտէճէյի ինթիմալընը նազարը տըգգաթա ալմըշ օլուպ, իթթիֆագըն ագտընը թէմին իթտի: Ֆիլհագիգա Րուսիա պիր թէրճէճէյէ գատար գօրգուտըլընա օղրատը. գէրտա գրալ Ֆէրտինանտ իթթիֆագըն մագսատը ալէյհինտէ տօղրուտան տօղրույա Թիւրքիա ալէյհինէ հարէքէթ իթմէյի մէյլ վազիֆէտէն սատտ իթմիշ վէ պու մագսատա Սըրպիսթան իլէ Ղարատաղը Թէշվիգ պաշլամըշտը. Օ զէման Էվրօբա հիւքիւմէթլէրի Կիրիտին Եունանիսթանա Թէրքի չարթը իլէ հիւքիւմէթը մէզքիւրէնին իթթիֆագա տախիլ օլմասընա մանի օլմագ վէ տօղրուտան տօղրույա Թիւրքիա իլէ պիր իթթիֆագ ագտ իթմէք իչիւն պազը տօսթանէ նասիհաթլար վէրտիլէր իսէ տէ, հիւքիւմէթը իթթիհատիյէ Եունանիսթանըն իչինի պիթիրմէք պիր գաչ կիւնլիգ մէսէլէ օլտուղունը պէյանլա, վէրիլէն նասիհաթլարը խանտէի իսթիխֆաֆլա թէլագգի իթտիլէր: Րուսիա հիւքիւմէթի գրալ Ֆէրտինանտըն մագսատընա վագըֆ օլտուղունտան սօնրա Թիւրքիայա գարշը վուգուա պուլաճագ հիճումա մանի օլմագ իսթէմիշ վէ հաթթա Պուլգարիսթանա գարշը պրօգմալըյլա իչիւն Սըրպիսթան վէ Գարատաղա վէյսայատա պուլունմուշ օլտու իսէ տէ, Պօսնա վէ Հէրսէքի պուհրանընը աճը աճը թէճրիպէ իթմիշ օլան Սըրպիսթան Թիւրքիյայա գարշը ալտըղը վազիյէթտէն վազ կէչմիյէրէք գրալ Ֆէրտինանտըն թանզիմ իթթիղի պրօկրամընը թաթպիգ իթմէքտէ խուսուսընտա գաթիէն թէրէտտիւտ իթմէմիշ իտի, Մանէզա Սըրպիսթան իլէ Գարատաղ արասընտաքի իխթիլաֆլար մուհարէպէ էյմասընտա տախի տէվամ իթմիշ իտի. հաթթա գրալ Նիգօլա Շըգօտրանըն իշղալը չէրէֆինի խալընըզ Գարատաղ օրտուսընտա համլ ու աթֆ իթմէք իչիւն Սըրպ ասքէրինին իշթիրագընա գաթիէն րազը օլմամըշ տըր: Գարատաղ օրտուսը պու մուհարէպէտէ հազըր պիր մուվաֆֆագիյէթէ նայիլ օլամամը, զիրա ասգէր հէնուզ միւթէմատի ուսուլը իւզրէ թալիմ ու թէրպիյէ կէօրմիւշ օլտուղընտան Թապիի միւգէմմէլ պիր թալիմ ու թէրպիյէ կէօրմիւշ օլան Սըրպ ասքէրի գատար սէրպէսթէ հարէքէթ իտէմէզ իտի: Էլհասըլ հարպը հազըրտա միւթթէֆիգ հիւքիւմէթ օրտուլարընըն միւվաֆֆագիյէթի հէր չէյտէն էվվէլ պիրպիրինէ աթֆ իթմէք իգթիզա իտիյօր:

Հիւքիւմէթը Օսմ.յէ կէչէն իքի սէնէ զարֆընտա Պալգանլարտա ճէրէյան իտէն ահվալ ու վէգայիի տիւրպին պիր նազարլա կէօրմիւշ վէ օնա կէօրէ պասէրէթքեարանէ պիր խաթթը հարէքէթ թաագիպ իթմիշ օլսա իտի՝ Թապիի չիմտի սահնէյի սիասիյաթտա տահա պաշգա պիր մէվգի իշղալ իթմիշ օլաճագտը. Րումանիա իլէ միւշարէքէթը ասքէրիյէտէն պահս օլունտը, ֆագաթ Հագգը վէ Սայիտ բաշալար գապինէլէրի պու ճիհէթի տէ ասլա նազարը տըգգաթա ալմագ իսթէմէտիլէր, հիչ օլմազսա Ավուստրիայա եագլաշմագ իչիւն տա պիր թէչէպպիւս ճըրա իտիլմէտի. պասէրէթը սիյասիյէնին ֆըգտանը Թապիի պիր չօգ ուսիւլէնտէ հաստըլըղըն գուհնունը ինթաճ էտէպիլիր, պու հագիգաթ Թարիխէ տախի միւսպէթ օլուպ աքսինի իսպաթ իթմէք սիյասէթին իճապաթը հազըրասընա վագըֆ օլմամագ տէմէք տիր: Նէկոթիկէրինի միւթէագըպ ճէրէյան իտէն սիյասի վէգայի Օսմանլը րիճալը սիյասիյէսինի միւթէնէպպիհ իթմէտի: Չար Նիգօլա իլէ իմբէրաթօր Վիլհէլմին կէչէն Յունիօ այը զարֆընտա Բօր Պալթիգտէ միւլագաթլարը Պալգանլարտա պուհուր իտէճէք օլան ֆէնա հատիսաթըն գօգուլարընը հիսս իթտիրտի. օ զէման Էվրօբա մաթպուաթը Բոր Պալթիգ միւլագաթընտա Պալգան իթթիֆագը մէսէլէսի մէվզուի պահս օլուպ Ալման իմբէրաթօրընըն մէպտէ վէ նէթիճէ իթիպարը իլէ հէր նէ օլուրսա օլսուն, Պալգանլարտա ճէրէյան իտէճէք օլան հատիսաթա գարշու գաթիյէն պի թարաֆ գալաճաղընա գավլի վատլար վէրմիշ իտի. Թապիի պունա գարշու Չար Նիգօլա տախի Ալմանիանըն հուգուգընը մուհաֆազա իթմէք իչիւն պագը թէէմինաթ վէրմիշ տիր: Պիլախարէ Ֆրանսա պաշ վէքիլի վէ խարիճիյէ նազըրը Մ. Բուանգարէնին Բէթէրսպուրկը զիյարէթի էսնասընտա Պալգան իթթիֆագը տահա գավի էսասլարա վազ իտիլտի. հէր նէ գատար Բոր Պալթիգ միւլագաթընտա մէվզուի պահս օլան մէսայիլ հագգընտա Էվրօբա մաթպուաթը պագը չէյլէր եազապիլտի իսէ տէ, Բէթէրսպուրկ միւլագաթը պիւսպիւթիւն մէքթում գալտը. Մ. Բուանգարէ Սազանօֆ վէ Գօգովցէֆ սալօնլարընըն գամուլարընը սըզը սըզը զաքայարագ սաաթլարճա կէօրիւշիւյօրլար. տըշարը չըգտըգլարը զէման հէր իքիսինին տէ խիւզլէրի կիւլիւյօրտը. Չար Նիգօլա Մ. Բուանքարէնին զիյարէթինտէն սօն տէրէճէ մէմնուն գալտը. օ զէման Բէթէրսպուրկ մաթպուաթը պու միւլագաթլարըն տօղրուտան տօղրույա Իթթիլաֆը Միւսէլլէսի տահա գավի վէ մէթին էսասլարա բաղլը իթմէյէ մաթուֆ օլտուղընը պէյան իթտի իսէ տէ, Ավուստրիա կազէթալարը պու մագսատըն բէրտէյի իսթիթարը ալթընտա պիր չօգ սիյասի բօլլար վէ տրամլար պուլընտըղընը աչըգտան աչըղա պէյան իթտիլէր, նէթիճէ իթիպարը իլէ Վիէննա մաթպուաթընըն քէշֆի տօղրու չըգտը, զիրա Մ. Բուանքարէնին Բէթէրսպուրկտան միւֆարէքէթինի միւթէագըպ Օգոսթոսըն 23րնճը կիւնի Մ. Վէնիզէլօս իլէ Պուլկարիսթանըն Աթինա սէֆիրի իթթիֆագը իմզալատըլար: Օնտան սօնրա խալընըզ մուհարէպէպէյինին գուհուրընտան էվվէլ Էվրօբա հիւքիւմէթլէրինին թաագիպ իտէճէքլէրի խաթթը հարագէթ մէսէլէսինին թայինի գալմըշ իտի քի՝ պու տա Րուսիա վէ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթլէրի արասընտա մէվզուի պահս օլմասը իգթիզա իտիյօր իտի, Փիլ հագիգա Րուսիա խարիճիյէ նազըրը Մ. Սազանօֆ պու պապտէ արիգ ու ամիգ կէօրիւշմէք իչիւն Լօնտրայը զիյարէթ իթտի վէ Ինկիլթէրրա խարիճիյէ նազըրը Սըր Էտուարտ Կրէյ տահա սէրպէսթճէ կէօրիւշէպիլմէք իչիւն մումայիլէյհի Պալմօրալ սարայընա տավէթ էյլէտի, օրատա միւլագաթ թա իքի հաֆթա տէվամ իթտի, այնը զէմանտա Իթթիլաֆը Միւսէլլէսին աղզը օլան Ֆրանսա հիւքիւմէթի մուհարէպէյինին նէթիճէսի հէր նէ օլուրսա օլսուն, արազի սթաթիւգուասընա գաթիյէն խալէլ կէլմէյէճէկինի նէշր ու իլան պաշլատը. Թապիի Իթթիլաֆը Միւսէլլէսին պունտան մագսատը Պալգան միւթթէֆիգլէրինին մագլուպիյէթինէ մաթուֆ օլուպ, աքսի հալին հուսուլընտա սթաթիւգուօ պրօկրամընըն տէրհալ թէպտիլի Էվրօբա սիյասէթի իչիւն բէք միւչքիւլ պիր չէյ տէյիլ իտի քի, պիլախարէ Թամամ այնը հալ վագը օլտը. զիրա իլք միւսատէմաթտան սօնրա Պալգան օրտուլարընըն մուվաֆֆագիյէթի խարիճիյէ Էվրօբայա կիթտիկի զէման Մ. Բուանգարէ էսկի պրօկրամընը տէյիչթիրէրէք տէրհալ արազի ինթիֆաընտան թէճէրրիւտ մէսէլէսինի մէյտանա չըգարտը:

1912 սէնէսի Պալգան մուհարէպէսինին գուհուրը տօլայըսը իլէ Թարիխտէ բէք պէօյլէ հատիսաթ վէ վուգուաթ գայըտ էտէճէք տիր. ֆագաթ էկէր Ավուստրիա-Սըրպիսթան իխթիլաֆը քէսպը չիտտէթ էտուպ նիհայէթ պիր բէնչէրէ մէսէլէսի իչիւն մուհարէպէ գուհուր իթմիշ օլսայտը, Թապիի Րուսիա տախի օրտուսընը տէրհալ սէֆէրպէր հալէ վազ էտուպ հարպը ումումի գուհուր էտէճէք իտի. օ՛ զէման Պալգան մուհարէպէսի 1912 սէնէսինտէ ճէրէյան իտէն հատիսաթըն պիր թիպաճէսի օլուպ Թարիխտէ գանլը սէրլէվհալարըլա հարպը ումումիյի գայտ էտէճէքլէր իտի, տահա իսմիլյաֆ քէամիլէն գայիլ օլմամըշ տըր. կիւն տօղմատան մէլիւմէ չէպտէն նէլէր տօղար, ֆագաթ տօղմասը մէլհուզ օլան վէգայի 1913 սէնէսի Թարիխչիլէրինտէ գայտ էտիլէճէյի իչիւն 1912 սէնէսի խալընըզ Պալգան մուհարէպէսի իլէ Ավուստրիա-Րուսիա իթիլաֆընըն մուգատտէմէսինի գայտ էտէճէք տիր: Իթիլաֆը միւսէլլէսին հարպը հազըրտա օյնամըշ օլտուղը րօլլարը մալիւմ տըր, հէմէն տէյէպիլիրիզ քի իթթիֆագը մէզքիւր հէյէթէ հազըրլամըշ օլտուղը կիպի հարպը տախի օ հազըրլատը. Իթթիֆագը միւսէլլէսէ հէնուզ մէզքիւրքիյէթէ սալլանմագտա օլտուղը իչիւն Թաապիի գաթի պիր խաթթը հարագէթ թաագիպ էտէմէզ իտի, ֆագաթ պունտան պիր աչ էվվէլ իմբէրաթօր Վիլհէլմին իթթիֆագը թէճտիտէ մուվաֆֆագ օլմասընը միւթէագըպ ճէրէյանը ահվալ տէրհալ տէյիչտի, իթթիլաֆը միւսէլլէս միւթթէֆիգ բազը օլտու վէ Ալմանիա հիւքիւմէթի տախի ահվալը հազըրասա միւսաատէ վէ ֆաալ պիր րօլ օյնամաղա պաշլատը:

1912 սէնէսի հատիսաթ ու վէգայիի տախի իլէ մալիւմ տըր, ճիհանէլէրինտէն այրը այրը պահս իթմէք բէք չօգ զէման միւթէհվազըֆ օլուրը իչիւն պիզ պուրատա խալընըզ էն մէչհուր վէ չաւտէ ճըրգամ հատիսաթըն զիքրի իլէ իքթիֆա էտէճէյիզ: Կէչէն սէնէնին մաարուֆ հատիսաթընտան պիրի Թիւրքիա-Իթալիա մուհարէպէսինին խիթամը իլէ սուլհըն ագտը տըր. զաթէն Սայիտ բաշա գապինէսի մուզաքէրէյի սուլհիյէյէ պաշլամըշ օլտուղընտան Մուխթար բաշա գապինէսի օնու իքմալ իթտի. պէօյ-

---

լաթ խուճմէթքեարլէրինտէն, Ինկիլիզ տօնանմալարընտան բէք չօգ սըգընթը վէ զարարէթ չէքտիլէր վէ թայանըլար:

Նաբօլէօն Էվրօբանըն քեաֆֆէի լիմանլարընը Ինկիլիզէ գաբայըբ պու միլլէթին տօնանմասընը տախի միւթէատտիտ ալլօգալար իլէ մէչղուլ իթտիրի հալտէ, քէնտի էլինտէ տախի Ֆիլէմէնկտէն Վէնէտիկէ գատար, Թէքսէլ, Ֆլէսինկ, Պուլօնեա, Պրէսթ, Լօրիան, Րօչֆօր, Գատիչէ, Թուլօն, Ճէնօվա, Թարանթ, վէ Վէնէտիկ լիմանլարընտա խայլը հարպ սէֆինէսի վէ պունլարա խայլը սէվահիլտէ տախի քիւլլիյէթլի պէրրիյէ ասքէրի գալմըշ օլտուղընտան, պու սէֆինէլէրին քեաֆֆէսի թէճհիզ գըլընարագ նիզամա բաղլը օլունտուղը հալտէ, խա Ինկիլթէրրայա, խա Իրլանտայա վէ խա Մըսըր վէ Հինտիսթանա պիր օրտու իրսալընը հալէա միւմքինաթտան ատտ իթմիշ իտի, իմտի հէր մահալտէ տօնանմալարըն թանզիմինի էմր իտուպ, վէ, Ֆիլէմէնկտէ տօգուզ գըթա, վէ Պրէսթտէ ճէտի գըթա վէ Լօրիանտա իքի գըթա, վէ Րօչֆօրտա պէշ գըթա, վէ Գատիչէտէ քէզալիք պէշ գըթա, վէ Թուլօն վէ Սբէցիա վէ Նաբօլիտէ օն իքի գըթա գաբագլարը բէյ տէր բէյ տօնաթըլըբ վէ պունլարտան օն սէքիզ գըթասընը սէքիզ ֆըրգաթին իլէ պէրապէր Թուլօն լիմանընա ճէլպ իտուպ վուգուաթա մունթազըր օլտու:

Իշթէ Ինկիլիզին սէվահիլ վէ թէրսանէլէրտէ չէքսիթը նուֆուզը իչիւն Նաբօլէօն պու գատար թէրթիպաթը պահրիյէյէ միւգթէտիր օլուպ, պունըն իլէ պէրապէր միւսամմէմ օլան նիզամաթը միւլքիյէ վէ ասքէրիյէ վէ խալահաթը տախիլիյէ վէ սէնաիյէ վէ մէզհէպիյէյի տախի նազարը տիգգաթընտան թէպաիտ իթմէզ իտի:

Րուսիա իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ իխթիլաֆ վէ խուսումէթ մէվճուտ օլուպ, պու հալտէ տախի տօնանմասընըն մուխաթարատա պուլունաճաղը քէնտիսինէ ազ ղայլէ վէ ազ էնտիչէ օլմամըշ իտի: Նաբօլէօն պու հալի քէչֆ իտուպ, Րուսիա տօնանմասը վէ ասքէրինին քէմալը իքրամ վէ թալթիֆիլէ Ֆրանսա լիմանլարընա գապուլ օլընմասընը էմր էյլէտի. լաքին Ինկիլիզլէրէսաթ ամիրալ Սէնիավին խալընըզ պէրրիյէ ասքէրինի Վէնէտիկէ չըգարըպ քէնտիսի Ճիպրալթար թարաֆընա միւթէրաճի օլտու:

Նաբօլէօն, Նաբօլինին Թրանթ լիմանընտան Թէգ էլտէն Գօրֆույա տէօրթ պին Ֆրանսըզ ասքէրի կէօնտէրիպ, իլէրուտէ պու ասքէրի օն պինէ իպլաղ, վէ ատէվահիլին մուհաֆազասընա տախի իւչ գըթա ֆըրգաթին թախսիս էտէրէք իսթիհքեամաթ վէ լէվազըմաթը հարպիյէնին թէքսիրի իլէ պու մահալտէ տախի էմրը թէտաֆիյէ միւպաշէրէթ էյլէտի:

Թիլսիթտէ մէմալիքը Օսմանիյէ հագգընտա վագը օլան մուգավէլէ վէ Արնավուտլուգ վէ Մօրանըն Ֆրանսայա իլհագը էրճէյի մալիւմ տըր: Նաբօլէօնըն պու հալի թաճիլ իթմէյէ պիր հաճէթի եօգ իսէ տէ, Ալէքսանտրօ պունըն մուգայիրի էօթէտէն պէրու նասըլ այնը թամա օլան մէմլէքէթէյնէ պիր ան էվվէլ տէսթրէս օլմաղ էմէլի իլէ սուզան օլուպ, էսասէն թէշէպպիւս իթմէքտէ օլտուղընտան, Նաբօլէօն տախի զաֆէրթէ պուլունմագ իւզրէ, Ագտէնիզտէ վէ Ֆրանսանըն գուվվէի հարպիյէսի հագգընտա չօգտան պէրու թասմիմ իթմէքտէ օլտուղը թէրթիպաթըն իճրասընա միւսարաաթ էյլէտի: Վէ իպթիտա Ինկիլիզին մաթմահը նազարը օլան Սիչիլիա ատասընը օնտան էվվէլ զապթ իլէ, Ագտէնիզ մէրքէզինտէ պիր նօգթա թութմագ իւզրէ Թուլօնտա պիր ճէ-

լէնէ Թարապլուս գըթասընտա հիւքիւմէթր մէղնկիյէ պազի գալմագ չարթը իլէ Իթալիա հիւքիւմէթի սիյասէթին վէ խտարլթէն վագի եէտ իթտի։ Ֆասստա ճէրեան խուէն ահվալ ու վէգայի տախի չայեանը տըգգաթ տըր, գըթայի մէզքիւրէ 1912 սէնէսի զարփընտա գաթիյէն Ֆրանսանըն Թանձը հիմայէսինէ կէչտի, Մոլա հաֆիզ թախթընտան ֆէրագէթ իտէրէք ,պիրատէրի մագամընա գայիմ օլտու, Ֆասստա զուհուր խուէն չիտտէթլի պիր ըսեան էսնասընտա եէրլիլէր Էվրոպալըլարա վէ խուսուսըյլա Մուսավիլէրէ գարշը գաթլը ամյար թէրթիպ իթտիլէր, էկէր Ժէնէրալ Լիօթէյ վագթ ու ղէմանը իլէ եէթիշմէսէ իտի, թապիի գըթթալ տահա աղըր նիսպէթլէր ալաճագ Ֆասստա պիւթիւն Էվրոպալըլար թէլէֆ օլաճագլարտը։ Ֆրանսա վէ Սրանիա հիւքիւմէթլէրի արասընտա Ֆաս մէսէլէսինտէն տօլայը զուհուր խուէն իխթիլաֆ թարաֆէյնին պազը կէօնա ֆէտաքեարլըգլարը իլէ զայիլ օլտու, կէրչի պու մէսէլէ տօլայըսը իլէ ազա խուէն մուզավէլէ հէնուզ իմզալանմամըշ իսէ տէ, պունըն անպէապի Սրանիա պաշ վէքիլի Մ. Գանալէյեասըն գաթլի օլուպ, թապիի եազըն պիր իսթիգպալտա արթըգ պիր էմըր վագը օլմուշ օլան պու մէսէլէ տէ հալլ խուլէճէք տիր։ Կէչէն սէնէ զարփընտա Ռուսիա—Ավսթրիա վէ Ռուսիա—Իթալիա իթիլաֆլարը տախի չաեանը տըգգաթ հատիսաթտան տըր։ Էլ-հասըլ 1912 սէնէսի թարիխլէրտէ բէք մէշում պիր խաթըրա պըրագաճագ հատիսաթ ու վէգայի իլէ մալի օլուպ 1913 սէնէսինէ բէք ֆէնա միրասլար պըրագմըշ տըր. Էկէր Թէրէքէ մէսէլէսի սուհուլէթ վէ իթիլաֆ տայիրէսինտէ հալլ խուլմէզսէ 1913տէ տէ այնը հատիսաթա թէմաշակիր օլաճագըզ։ ՊԵՏԻԿ

ԹԻՒՐՔԼԵՐԻՆ ՀԱԼԵԹԸ ՐՈՒՀԻՅԵՍԻՆՏԷՆ ՊԻՐ ՆԻՄՈՒՆԷ

Շէհրը հալին 23 թարիխլի՝ Խիւտավէնտիկեար վալիսի Տանիշ պէյէ խիտապէն՝ Պրուսսաս րիսալէ չէքիլէն պիր աչըգ մէքթուպ նէշր օլընտը։ Մէքթուպը մէզքիւրտէ՝ Արնավուտ ունսուրը վէ վալի Տանիշ պէյ վէ հիւքիւմէթը հագըրա ալէյհինէ օլարագ էհալինին ֆիքրինի պօզաճագ էլֆազ ու թապիրաթ պուլընտըղը իչիւն Բոլիս միւտտէիւմիւմիլիյէթի թարաֆընտան թէվգի օլընան նիւսխէլէր թօպլաթտըրըլարագ վէ պունտան տօլայը «Էրթօղրուլ» կազէթասը մաթպաասը տա թէհարրի խուլիւրէք ,մուհարրիրի վէ նաշիրլէրի հագգընտա թաագիպաթը գանունիյէ իճրա օլընմագ իւզրէ, ճիհէթը ատլիյէյէ թէվտի օլընտըղընը խապէր ալտըգտան սօնրա ,մէքթուպըն մէնտէրիճաթընա վագըֆ օլմագ մէրագ իթտիմ։ Օգուտըմ, վէ մէքթուպ մուհարրիրինին միւտաֆաաթընտան, միւտալաաթընտան իսթիֆատէ խուլէճէք նէթիճէլար պուլտըմ։ Օնըն վէ րէֆիգլէրինին վէ հէմ էֆքեարը պուլընմալըրըն հալէթը րուհիյէլէրի հագգընտա աչըգ պէյանաթ, վէ հիսսէ ալաճագ իպրաթ պուլտըմ։

Աթիւէ՝ մէքթուպըն պազը ֆըգրալարընը իգթիպաս խուլէճէյիմ. օգույանլարըմա մուհաքէմէ խուէրէք անլասընլար քի, պու միւլքտէ ունսուր քէլիմէսինին մանասը նէ՛ տիր. ունսուրլարըն ֆարգը նէ՛ տիր. հա՛նկը ունսուր սատըգ թանըշըյօր վէ հա՛նկըսը խային նազարըյլա կէօրիւլիւյօր, եալընըզ հա՛նկը ունսուրըն ֆիքրինէ խըտմէթ իթմէք լազըմ իմիշ, թէպպիյէթ վէ Օսմանլըլըգ նամըրընա միւթէճավիզ կէօսթէրիլէն ունսուր հա՛նկըսը տըր. վէ անըն խարիճինտէ գալանլարա նէ կէօզ իլէ պագըլըյօր։

Պու մէքթուպը օգույանլար, իսթէր եանլըշ թէլագգը իթմիշ, իսթէր ֆարգըը թէլագգը իթմիշ օլսունլար, հէր հալտէ զանն իթտիքլէրինէ չիւպհէ եօգ տըր քի, պու կիւն Իթթիհատ վէ Թէրագգը Թիւրքլիւք իլէ պիր մանէատա կէօսթէրիլիյօր. վէ տիմէք իսթէնիլիյօր քի, Իթթիհատ վէ Թէրագգըյըն խաթվէսինտէն —բրօկրամընտան— պաշգա պիր թարիգը իսթիգամէթ եօգ տըր, հաթթա սատագաթ վէ լիւզիւմ տէ եօգ տըր. անասըրտան հէր հանկըսը օլուր իսէ օլսուն, հէր հանկը պիր միւթալէպաթտա պուլընըրլար իսէ —իսթէր իսէ թալէպ իթտիքլէրի րըֆահիյէթ օլսուն, հիւսնի իտարէ օլսուն— օ՛ սատըգ տէյիլ տիր, խային տիր, վէ Թիւրքլէրին ղայէի միլլիյէսինէ խըտմէթ իթմէյէնին՝ սալահիյէթ մեմուրիյէթտէ տէ պուլընմազա հագգը օլամազ։ Արանըլան օսմանլըլըգ տէյիլ Թիւրքլիւք տիր. վէ Թիւրքլիւք իչիւն եա՛ Թիւրք վէ եախոտ ֆիքրէն Թիւրքլէշմիշ օլան՝ մէմուր օլապիլիրմիշ։

Իշթէ, պու գաֆա իլէ միւտաֆաայի հուգուգ իթմէք իսթէյէն, Թիւրք ունսուրընըն թէրագգըսընը պու զէմինտէ իլէրիյէ սիւրմէք իսթէյէն մուհարրիրտէն էյնի պիր տէրսը մանթըգը ալմասի էօյրէնէպիլիրիզ։

Պիզ՝ օսմանլըլըգ նամընա չէրէֆ կէթիրմէզ օլան պու կիպի նէշրիյաթտան տօլայը թէէսսիւֆ խտէրիզ։ Իգթիպաս օլընան ֆըգրալարը օգույընըզ. պէյքի պիզիմ անլայըշըմըզտա խտապէթ եօգ տըր։

«...Թիւրքլիւյի Ռումէլիտէն սիւրիւպ չըգարմագ իսթէյէն եալընըզ Պալգանլըլարտան աշըգ կէլէն Նըրըկ-Ըսլաւ ունսուրը տէյիլ, քէնտի սինէմիզտէ մուգաատէլաթընը պէս եիւզ էլլի սէքիզ սէնէ տիր պիզիմլէ թէչրիք իթմիշ օլան խուչիւնճէի պիր ունսուրըն տա (Արնավուտ) մէվճուտիյէթինէ մա էլ էսէֆ գանի իզ...»

«Թիւրքլիւք հէր ունսուրը քէնտի իթթիյատը, քէնտի անանաթը օրթասընտա սէրպէսթ եաշամագա պրագըղընտան, չիմտի բէք ֆէճի բէք էլիմ նէթիճէսինի կէօրէրէք ուլուվը ճէնապընըն նալայըգ ճէզասընը չէքիյօր։»

«Սէրպէսթ պրագըղը Պուլկարլըգ, Սըրպլըգ, Եունանլըլըգ չիմտի մնը (Թիւրքլիւի) ճէտտասընըն խուսնը չէհատէթի իլէ ալտըղը եէրլէրտէն սիւրիւպ չըգարըր իքէն նեմ մեզհեպի օլան Արնավուտլըգ տա սանքի Ֆաթիհին Իսկէնտէր պէյի Շահանէ պիր թէրպիյէ ալթընտա պէսլիւթտիւկինէ քիւֆրանընիյմէթ օլան մուգապէլէսի նանքէօրանէսինէ պիր նազիրէ իչիւն չիմտի «Թիւրքլիւէ» գարշը օլարագ հէմ քէնտինի, հէմ 600 սէնէլիք իւթիրաքը գիյան թարիխինի գուրբանլըգտան գիւրտէ էճնէպի նազարլարըն իսթիգպալը իսթիլալէրինէ մուգատտէմէ չէրը հազըրլայան պիր գաչ սէրսէրինին սանգըմ վէ նակեամ տիւշիւնճէլէրի արասընտան գօշըյօր։»

«Պու կիւն, Թիւրք՝ արթըգ գաթիյէն անլայօր քի, պիհազզին միւսլիման օլան անասըրը խալամիյէթեն պաշգա բիմաէ, քէնտիսինի չու էլիմ վազիյէթէ մագլուպ էտէն գուրթարմագ իչիւն գօշմայօր։» (Տըգգաթը օգույընըզ, վէ մուհարրիրը մէքթուպըն պէյանաթընա թագտիր խտ(ան.՞) օլընըզ։)

«Թիւրքլէր պիր վազը թէհալիւքէ, Ջիրքէսլէր ազիլ վէ ֆէտաքեարանէ մուավէնէթլէ Արապլար պիր իմանը իթթիհատ իլէ Թիւրքլիւկի վէ խիլաֆէթը մուազզամէ Իսլամիյէյի թախլիս իչիւն բայիթախթ էօնիւնէ գօշըյօր։»

(Աճէպա տիւկէր անասըրտան հարպա իչթիրաք խտէնլէր եա՞գ մը տըր, օնլար նէ՛ րէյէ կիտմիյօրլար) Անասըրա այրը պագը պէյանաթտան սօնրա սէօզ վալիյէ խիթապ օլընարագ «Թալիին չու զարիֆ ճիվէէ հազինինէ պագընըզ քի, Արնավուտլըղըն եէտը հիմայէթքեար ճէլատէթինէ մէվտու մէչհէտը Խիւտավէնտիկեար իւսթիւնտէ մէնհուս պիր Սըրպ պայրագը տալգալանըր իքէն, սիզ, Տանիշ պէյ էֆէնտի, Մուրատը խան Ճիվէլ հազրէթլէրինին թիւրպէթը չէհատէթինի ազուչը հիւրմէթինէ սագլայան Պրուսսատա վալիւք խտիյօրսընըզ վէ իշթէ Արնավուտլարըն Թիւրքլէրէ կէօսթէրտիյի մուավէնէթի պարիտէյէ Թիւրքլէրին նէ կիպի պիր մուգապէլէի ճէմիլէ քեարըսի.՛»

Մէքթուպ պիրինճի օլտուղը իչիւն, մուհարրիր խիթապընտա, իքինճի մէքթուպընտա Խիւտավէնտիկեար վիլայէթինին իսթիգպալի հագգընտա թավսիյէտէ պուլընաճաղընը վաատ իտիյօր։ Լաքին իչպու պիրինճի մէքթուպըն միւնտէրիճաթը թաագիպաթը գանունիյէյէ գարշը աչըմըշ օլտըղընտան նէթիճէսինին նէյէ միւնճէր օլաճաղընը տա պիլմէյօրըզ։ Շիմտի, պիզիմ ալաճաղըմըզ տէրս իսէ, ղայէթ միւտէպպիրանէ հարաքէթ տիր։ Ջիրա, անասըրը մուխթէլիֆէ հագգընտա պէսլէնիլէն էֆքեար օրթատա տըր։ Պիզ տօղրուտան պիզէ խիթապ օլընմայան սէօզլէրտէն տահա զիյատէ հիսսէ ալապիլիրիզ։ Պիր քէրրէ հիսսա իտիլիր իսէ Արնավուտ ունսուրը իչիւն պէօյլէ տիւշիւնիլիրսէ եախոտ Արնավուտ ունսուրընա մէնսուպ պիր վալիյէ գարշը պու մէսէլէ մէքթուպ նէշր օլընտըղը հալտէ, էօթէտէ պաշգալարը իչիւն նէ՛ գալըր։ ՓԱՍՏ

Պոլսա

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՍՈՒԼՀ ՄԻՒՋԱՔԵՐԱԹԸ

—օօօ—

ՏԷՎԼԷԹԼԷՐԻՆ ԹԱՇԷՊՊՈՒՍՈՒ

Տիւնքի նուսխէմըզտէ պէրթաֆսիլ եազտըղըմըզ տէվլէթլէրին թէշէպպիւսի տիւն Պապը Ալի նէզտինտէ վուգուա պուլմուշ իտի։ Իշտիրաքիլէրինէ կէօրէ պու թէշէպպիւս պագը էսասլա մէզյաի թէճտիտ իտիլմիշ տիր։ Սէֆանիյօլ սէֆիրլէրինտէն պաղըլարը թէշէպպիւսին սուրէթը իճրասընա վէ իւէր կէլէճէք նէթիճէլէրինէ տաիր քէնտի հիւքիւմէթլէրինտէն հէնուզ ճէվապ ալամամըշլար տըր։ Մամաֆիհ թէշէպպիւսին պու կիւն եախոտ եարըն իճրա օլընաճաղը սէօյլէնիյօր։

«Սապահ»ըն ալտըղը մալիւմաթա կէօրէ ,պէօյիւք տէվլէթլէր սէֆիրլէրինին միւզաքէրէսի հէնուզ նէթիճէլէնմէմիշ տիր։ Պունըն տա սէֆիրլէրին ալտըգլարը թալիմաթ արասընտա ֆարգլար պուլընմասընտան վէ եէնիտէն մուխապէրէյէ լիւզում կէօրմէլէրինտէն իլէրի կէլտիկի սէօյլէնիյօր, Պապը Ալի սատըգ գարարընտա պիլ խարար Էտիրնէնին թէրքինէ ասլա րիզա կէօսթէրմէյէճէկի պէյան օլընմագտա տըր։ Պագը պէօյիւք տէվլէթլէր սէֆիրլէրի իքի կիւնտէն պէրու սըգ սըգ Ավսթրիա սէֆարէթխանէսինէ կիտիպ Մարքի Բալլավիչինի իլէ կէօրիւշմէքտէ տիրլէր։ Միւշարիւլէյհ իւէ սէֆիրլէր տիւն ագշամ տախի Ավսթրիա սէֆարէթխանէսինտէ թօփլանըպ քէնտի տէվլէթլէրինտէն ալտըգլարը եէնի թալիմաթ իւզէրինէ սուլհ միւզաքէրաթը վէ Պապը Ալիյէ խտէճէքլէրի թէպլիղաթ հագգընտա միւզաքէրէ իթմիշլէր տիր. սէֆիրլէր արասընտա Պապը Ալիյէ խտիլէճէք թէպլիղաթա տաիր իթիլաֆ հասըլ օլտուղը վէ թէպլիղըն պու կիւն իճրասը մէմուլ պուլընտուղը պլինան սօն մալիւմաթտան անլաշըլմըշ տըր։Թարաֆէյնի իճապընճաՊապըԱլիյէ գաթիյէն թագրիր մանէասընը ալմայաճագ սուրէթտէ իճրա թէպլիղաթ օլընաճագ իմիշ։ Նօթա մէթնի հազըրլանըպ Օսմ.յէ րիսալէթ տաիրէսինտէ տիր։Պապը Ալինին վէրէճէկի ճէվապ մալիւմ օլտուղընտան, պունա գարշը խուլէճէք պէյանաթ հագգընտա տախի միւզաքէրաթ ճէրէյան իթմիշ վէ պու պէյանաթըն տա մուխալէսէթքեարանէ իճրասը գարարկիր օլմուշ իմիշ։

Ալէմանիա սէֆիրի իլէ Իթալիա սէֆիրի տիւն սապահ Խարիճիյէ Նազըրը Նօրատունկեան էֆ.նին խանէսինէ կիտիպ սուլհ մէսէլէսինէ տաիր պիր պուչուգ սաաթ գատար կէօրիւշմիւշլէր վէ ահվալը հազըրէ հագգընտա քէնտի հիւքիւմէթլէրինին նօգթաի նազարլարընը իզահ իթմիշլէր տիր։

Մէճլիսը Վիւքէլա տիւն Պապը Ալիտէ Սատրազամ պաշանըն րիյասէթի ալթընտա թօփլանըպ կէճ վագթա գատար միւզաքէրէտէ պուլընմըշ տըր։ Օսմ. սէֆիրլէրինտէն վէ պիլխասսա Լոնտրա վէ Վիէննա Օսմ. սէֆիրլէրինտէն կէլէն թէլէկրաֆլար օգունըպ միւզաքէրաթըա իչթիրաք իթիլէրի կիպի ահվալը տախիլիյէ, էճնէպիյէ եաղըլըմագտա օլան պագը գանունլար տախի մէվզուը պահս օլմուշ տըր։ Էգսէր վիւքէլա ագշամ թաամընը Պապը Ալիտէ խտուպ էքմէքտէն սօնրա տա եէնիտէն միւզաքէրաթա տէվամ իթմիշլէր տիր։ Սիւֆէրանըն թէպլիղի պու կիւն իճրա օլընըրսա Մէճլիսը Վիւքէլա Պապը Ալիտէ թօփլանըպ վէրիլէճէք ճէվապը միւզաքէրէ խուէճէք տիր։

Լոնտրատա սուլհ միւզաքէրաթընա մէնսուպ վէ հայէթիյէթը Օսմ.յէ մուրախհասլըգ պիր թարզտա եէնիտէն պաշլանմասը իչիւն պիր իմզա պուլընտաղընտան, Օսմ. մուրախհասլարը Սթանպոլա ավտէթ իչիւն Պապը Ալիտէն միւսաատէ խտէմիշլէր տիր։ Մուրախհասլարըն բազար կիւնիւնէ գատար Սթանպոլա կէլմէլէրինէ պէքլէնիյօր։ Մուրախհասլարըմըզլա եէնիտէն հիչ պիր թալիմաթ վէրիլմէմիշ տիր. մուրախհասլարըն Սթանպոլա ավտէթլէրի իլէ միւզաքէրաթ ինգըթաա իթմիշ օլաճագ, սէօզ թագլյաթըլյա գըլըճա թէվճիհ խտէճէք տիր։ Պէօյիւք տէվլէթլէրին իճրասը մուգարրէր օլան թէշէպպիւսին տէ եօթէսինէ պէրու իթիրաֆ օլընտուղը լէճէկէ ֆագըտ պիր գըյմէթ վէ թէսիրի օլամայաճագ տըր։ Տիկէր մալիւմաթա կէօրէ, Լոնտրատա իւլէ թէքտէ օլան սէֆիրլէր Էտիրնէ մէսէլէսինի եէնիտէն միւզաքէրէ պահս իթմէկէ գարար վէրմիշլէր տիր։ Սէֆիրլէրին պու գարարը Ինկիլթէրրա Խարիճիյէ Նազըրը Սըր Էտուար Կրէյ թարաֆընտան տախի Օսմ. պաշ մուրախխասը Րէշիտ պաշայա պիլտիրիլիրէք Օսմ. մուրախխասլարընըն թէէխխիւրը ազիմէթլէրի թալէպ օլընմըշ տըր. պու թէէխխիւր անճագ գօնֆէրանսըն եաբըլաճագ միւզաքէրէնին սօնընա գատար տէվամ խտէճէք տիր։ Օսմ. մուրախխասլարը Ինկիլթէրրա Խարիճիյէ Նազըրընըն չու արզուսընա գարշը պիր էսէրը նէզագէթ օլարագ Լոնտրատա գալաճագլար տըր։ Օսմ. մուրախխասլարըյլա միւթէֆիգէյն մուրախխասլարը արասընտա խուսուսի միւլագաթլար թէվալի իթտիքի սէօյլէնիյօր։ Օսմ. մուրախխասլարընըն Պապը Ալինին էն սօն թալիմաթընա պէքլէտիքլէրի Օսմանլը Աժանսը պիլտիրիյօր։

Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Պօմպար էվվէլքի կիւն Նօրատունկեան էֆ. վէ Սատրազամ պաշա իլէ կէօրիւշտիւկինտէն Էտիրնէ վէ ատալար մէսէլէսինէ տաիր Լոնտրա սուֆէրա գօնֆէրանսընըն գարարընը պիլտիրմիշ տիր։

.˙. Լոնտրա վէ Բարիզտէն ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Մ. Տանէֆ իլէ Պուլկար հիւքիւմէթի՝ պէքլէմէքտէն արթըգ օսանմըշ օլուպ, միւզաքէրաթը գաթ խտէրէք մուխասէմաթա թէքրար պաշլամագ իսթէյօրլար իմիշ իսէ տէ միւթէֆիգլէրտէն Սըրպ վէ Եունանլըլարըն սիլահա սարըլմագ արզուսընտա պուլընմատըղլարընը անլայարագ ասքէրլէրին Էտիրնէ վէ Չաթալճայա տօղրու կիթմէքտէն քէնտիլէրինճէ հիչ պիր ֆայտէ հասըլ օլամայաճաղընը անլամըշլար տըր։

.˙. Բէթէրսպուրկտան 15 յունվ. թարիխլի պիր վէճհի աթի խպար օլընըյօր. «Հարպիյէ Նազըրը Վէքիլի Ջար թարաֆընտան գապուլ օլընմըշ տըր, օ սըրատա Ջար՝ պազը կազէթալարըն հարպճույանէ վազիյէթլէրինտէն տօլայը պէյանը թէէսսիւֆ իթմիշ վէ պունլարըն սուլհը իխլալ իչիւն հիչ պիր ֆայտէսի օլամայաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։ Բէզա Տախիլիյէ Նազըրընը գապուլ իթտիկի սըրատա տախի այնը չէյլէրի սէօյլէմիշ վէ հիւքիւմէթին րէսմի օրկանը օլան պիր կազէթա մուհարրիրի Պաշմագոֆըն Սլավ թահրիքեաթընա իչթիրաք իթմէսի իկ... իթմէզ օլտուղընը պէյան իթմիշ տիր։

.˙. Պարինը սանի Րէչիտ պէյ տիւն սապահ վէ պաշ քեաթիպ Ալի Ֆուատ պէյ ագշամ իւզէրի Պապը Ալիյէ կէլիպ Սատրազամ պաշայա պազը իրատէլէր թէպլիղ իթմիշլէր տիր։

.˙. Հարպիյէ Նազըրը Նազըմ պաշա տիւն մագամընա կէլմէյ նէզտինէ կէլէն միւսթէշար Ֆուատ վէ էրքեանը հարպիյէ ուլումիյէ մէմուր Հաժի պաշալար վէ տահա սաիր էրքեանը ասքէրիյէ իլէ պազը ասքէրի մէսէլէլէրէ տաիր թէաթի էֆքեարտա պուլընմըշ տըր։

Չարպաճաչա միւսատէմէ շայեալարը. — Օսմ. վէ Պուլկար ասքէրլէրի արասընտա Չաթալճատա տիւն չիտտէթլի միւսատէմէ վուգուա պուլտըղը կէճէ Պէյօղլունտա րիվայէթ խուլմէքտէ իտի։ Հաթթա միւսատէմէնին բէք չիտտէթլի օլտուղը, տահա եէնիտէն մուհարէպէյէ պաշլանտըղը սէօյլէնմէքտէ իտի։ Պու շայեալը գայտը իհթիյաթլա նէշր խտէրիզ զիրա պէյքի Պօրսա օյունճըլարըյլա բօլիթիգաճըլարըն պէօյլէ խապէրլէր չըգարմագտա օլտուգլարը կէօրիւլմիշ տիր։

.˙. Էտիրնէտէ պուլընան գապըթանըն ահվալը սըհհիյէսի ղայէթ էյի օլտուղը վէ մաաշաթըն թէմամէն թէվզիյէ օլընտըղը Էտիրնէ գօմանտանընըն սօն թէլէկրաֆընտան անլաշըլմըշ տըր։

.˙. «Ֆրանս Միլիթէր» կազէթասընըն պէյանընա նազարէն հալը հազըրտա Սէն-Սօ ճիվարընտա պուլընան պիր Սըրպ գօմիսիյօնը պէօյիւք միգտարտա աթ սաթըն ալմագլա մէշղուլ տըր։ Պու միւպայաաթըն օրտուճա հիսս խուլէն իհթիյաճըն վէ պազը գարըշըգլըգլարըն վուգուի իհթիմալինէ մէպնի օլտուղը իշարէթ իթմիշ տիր։

.˙. Ժէնէրալ Սապունճաքի Եանիա հագգընտա պիր կազէթաճըյա տէմիշ տիր քի. «Ղայէթ էյի թէճհիզ օլընմըշ վէ միւտաֆաա խտիլմիշ պիր գալէ էօնիւնտէ պուլընըյօրըզ ։Պըլէրվասըթէպըյլա թէքէլէրէ թօփլար էրլէշտիրիլիյօր։» Աթինատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Եունանլըլար Բօրթ—Արթիւր թէստիյէ իթտիքլէրի Պիզանի էօնիւնտէ միւսատէմէլէրէ տէվամ խտիյօր։

Լոնտրատաքի Եունան մուրախխասլարընտան Մ. Սգուլիտիս Ատալար մէսէլէսինէ տաիր տէմիշ տիր քի, «Ատալարըն Եունանա իլհագընը եալընըզ պէօյիւք տէվլէթլէրտէն պիրի րէտտ խտիյօր. Իսմի խտէրիմ քի, Եունան իչիւն հայաթ մէմաթ մէսէլէսի օլուպ սօնընա գատար իսրար խտէճէկիմիզ պու Եունանըն արզուսընա կէօրէ հալլ օլընաճագ.» Մէպուս Մ. Վօզիքիւթս իչալ օլընան Ատալարա վալիի ումումի թային օլընմըշ տըր։

Լոնտրատան կէլէն մալիւմաթա կէօրէ, Պուլկար, Սըրպ վէ Եունան մուրախխասլարը Ծնունդ Պատարագընտա մահալլի Ռում քիլիսէսինտէ հազըր պուլընմըշլար տըր։ Ծնունդըն իքինճի կիւնիւ պիր թագըմ սէրպէսթի թարաֆտարը մէպուսլարը Պալգան մուրախխասլարըյլա Պալգան տէվլէթլէրի նազըրլարընա պիր թաամ վէրմիշլէր տիր։

.˙. Իգտամաթան. —Վիէննա 14 Յունվար. — Սըրպիսթան հիւքիւմէթի Արնավուտլըգ մուխթարիյէթինէ վէ Արնավուտլըգ հուտուտընա գաթի պիր չէքլ վէրիլմէսինէ Ատրիաթիգ սահիլինտէ պուլընան ասքէրլէրինին կէրի չէքիլմէսինէ տաիր օլան թալէպլէրին րէտտինէ գարար վէրմիշ տիր։

— Ռուսիա հիւքիւմէթի Էվրոպա պէյինէլ միլէլ վազիյէթինին կէրկինլիկի վէսիլէսիյէ իքի սէնէնին իխթիյաթ ասքէրինի սիլահ ալթընա տավէթ իթմիշ իտի, պու կիւն պէօյիւք տէվլէթլէր արասընտա իթթիհատը էֆքեար մէվճուտ օլտուղը սէօյլէնիյօր» պու ճիհէթլէրի իչարէն իսէ «Նոր Տօյչէ Ալլկէմայնէ Ձայթունկ» կազէթասը «մատամ քի տէվլէթլէր արասընտա մուվաֆֆագաթը էֆքեար հասըլ օլմուշ տըր, Ռուսիա նէ իչիւն էլան թահչիտաթընա տէվամ իտիյօր» սիւալինի տէրմէյան իտիյօր։

Սապահեան. — Վիէննա 14 յունվ. — «Թայմզ» կազէթասը պաշ մէգալէսինտէ Պուլկարլարըն իսրաալըրընտա ըսրարընը չիտտէթլէ թագպիհ իթմէքտէ տիր։ Էտիրնէ մէսէլէսինտէ Տանէֆին վէ Սօֆիա գապինէսինին կէօսթէրտիքլէրի մուանիտ մէսլէք Լոնտրա մաթպուաթընըն պէօյիւք գըսմը թարաֆընտան չիտտէթլի մուախազէյէ տիւչար օլմագտա տըր։

— Ֆրանսըզ կազէթալարը եէնիտէն մուհարէպէյէ պաշլանտըղը թագտիրտէ պէօյիւք տէվլէթլէրին միւտահիշ միւզահիրաթա տիւչար օլաճագլարընը վէ 50000 ասքէր ղայիպ խտէճէքլէրինի պէյան իտիյօրլար։

— Բարիզտէ նէշր օլընան «Մաթէն» կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, տէվլէթ Օսմ.յէյէ գարշը պիր նիւմայիշը պահրի իճրասը հագգընտա տէվլէթլէր արասընտա իթթիֆագ եօգ տըր։ Ալէմանիա պէօյլէ պիր նիւմայիշէ իչթիրաք խտէմէյէճէկինի տիւկէր գապինէլէրէ պիլտիրմիշ իմիշ։

— Լոնտրատան կէլէն պիր թէլէկրաֆնամէ տիր. «Տէյլի Մէյլ» կազէթասը Չ. սահատա Օսմ. ասքէրինին վազիյէթի ղայէթ միւսայիտ վէ մէթին օլտուղընը պէյան իթմէքտէ վէ եէնիտէն մուհարէպէյէ պաշլանտըղը հալտէ Պուլկարլարը ղայէթ միւչքիլ պիր վազիյէթէ տիւչար խուլէճէք ահվալ հագգընտա մուֆասսալ իզահաթ թալէպ իթմէքտէ տիր։

ՏԻՒՆ ԿԻՃԷԿԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

Լոնտրա 14 յունվ.—Տիւվէլը մուազզամէ թարաֆընտան Պապը Ալիյէ թէվտիի մուգարրէր օլան Նօթա մէթնի Լոնտրատա սուֆէրա գօնֆէրանսընտա գարարկիր օլմուշ վէ Տէրսաատէթտէքի սուֆէրայա վէ ալթը տիւվէլը մուազզամէ նէզտինտէ պուլընան Օսմանլը սուֆէրասընա թէպլիղ օլունմըշ տըր։ Մէզքիւր Նօթա եարըն (պու կիւն) Պապը Ալիյէ թէվտի գըլընաճագ տըր։

Պու Նօթատա տիւվէլը մուազզամէ մուհարէպէնին նէթայիճինի տահա զիյատէ նազարը տիգգաթէ ալմասընը վէ պինաէնալէյհ Էտիրնէյի թէրք իլէ Ճէզաիրը Պահրը Սէֆիտին հալ վէ աթիսինի տիւվէլը մուազզամայա հէվալէ էյլէմէսինի Պապը Ալիյէ թավսիյէ էյլէյէճէքլէր տիր։

Պունտան մաատա, Պապը Ալի տիւվէլը մուազզամանըն վէսայաթընա թէվֆիգը հարէքէթ էյլէտիկի հալտէ, մուավէնէթը մալիյէյէ մազհար օլաճաղը վէ աքսի թագտիրտէ իսէ պու ճիհէթտէն մահրում խուլէճէկի մէզքիւր Նօթանըն ճիւմլէյի միւնտէրիճաթընտան տըր։ Մամաֆիհ Նօթատա պիր կէօնա թէհտիտ, նիւմայիշը պահրի վէ եա սաիրէ մէվզուը պահս խուլմէմիշ տիր։

Օսմանլը հէյէթը մուրախխասասը հէնուզ Լոնտրատան իֆթիրագ էյլէմէմիշ տիր։ Հէյէթը միւշարիւլէյհա Պապը Ալինին էն սօն էվամիր վէ թալիմաթընա մունթազըր պուլընմագտա տըր։

—Ռումանիա նազըրլարընտան Մ. Միշօ պու կիւն Մ. Տանէֆ իլէ միւզաքէրաթըն եէնիտէն տէվամը խուսուսընտա ուզուն միւտտէթ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։ Մ. Տանէֆ վէ Մ. Միշօ, Պուլկարիստան հիւքիւմէթի թարաֆընտան

սիմ տօնանմա թէտարիքինի էմր խտուպ, Իթալիա Ֆիլէմէնկ վէ Նափօլիտէ օլան հարպ սէֆինէլէրինի տախի սէրիան թէճհիզ իթտիրտի։

Թրաֆալկար մուհարէպէսինտէն սօնրա Ֆրանսըզըն տօնանմալարը պիր տահա թօփլանմայըպ, վէ Հինտ տէնիզինտէ, Ամէրիգա գըյըլարընտա վէ սայիր ուզագ մահալլէրտէ գուրսանա չըգըպ օն պիր մահ զարփընտա, վէ տէհչէթլի ֆուրթունալար արասընտա խայլը Ինկիլիզ կէմիսի վէ մալը էլէ կէչիրմիշլէր վէ Ֆրանսայա տախի միլիօնլար կէօնտէրմիշլէր իտի։ Ամիրալ Վիլլէօմէզ եէտի գըթա գապագ սէֆինէսի իլէ պիւթիւն Աթլանթիգ օգիանուսունու տօլաշըպ, կեահ ֆուրթունա վէ կեահ Ինկիլիզին ճէսիմ տօնանմալարը թէսատիւֆիւնտէն գուրթուլուպ, սօն տօնունտա կէմիլէրինին հէր պիրի պիրէր թարաֆա տիւշէրէք զայ օլմուշ վէ էմայէ րահտէ Ինկիլիզտէն զապթ իթտիքլէրի թիւճճար սէֆինէլէրի տախի պու գըյմա պիր պէտէլ օլամամըշ իտի. Նիհայէթ Լօրիան, Թուլօն վէ Րօչֆօր լիմանլարընտան հարաքէթ խտէն ֆըրգաթին տօնանմալարը տախի եա բէրաքէնտէ տաղըլըպ վէ եա տա Ինկիլիզին էլինէ տիւշիւպ, եալընըզ Գանօնիէր նամ պիր ֆըրգաթին, վէ Սալամանտր նամ պիր սղունա Ինկիլիզին տահա գուվվէթլի հարպ սէֆինէլէրի իլէ չաթըշըպ, Ֆրանսըզ սանճաղընա թէշրիֆ թագըմ էյլէտի պիր չէրէֆ օլտուլար։

Ֆրանսըզըն պու բէրաքէնտէ սէֆինէլէրինէ բէք չօգ շայանը իսթիղրապ ֆէլաքէթլէր կէլիպ, Նափօլէօնըն պիրատէրի Ժէրօմ տախի պու կէմիլէրին պիրինտէ իտի։ Չօգ տէֆա Ինկիլիզին օն գաթ գուվվէթլի տօնանմալարընըն եանընտան կէչիպ, պունլարա կէօրիւնմէքսիզին վէ բէք չօգ տէֆա տախի Ինկիլիզին միլիօնլար իլէ տոլու

թիւճճար կէմիլէրի սիւրիւսինէ եագըն կէչիպ քէնտիլէրի կէօրէմէտիլէր։ Ինկիլիզլէր պու տօնանմալարը լիմանլարտան չըգարմագ իչիւն հիլէ գուլլանըպ, ապլօգալարը չըգարըրլար վէ աչըլըրլար իտի, պատէհու պու մուամէլէտէն ալտանըպ ապլարը չըգան Ֆրանսըզ կէմիլէրինին իւզէրինէ տիւշիւպ եա եագալար, եա տա զապթ խտէրլէր իտի։ Եալընըզ պիր իքի Ֆրանսըզ ֆըրգաթինի վէ պիր իքի քէնտիլէրինտէն պէօյիւք Ինկիլիզ կէմիլէրի իլէ ուղրաշըպ, պունլարա խայլը խասարաթ վէրտիքտէն սօնրա, թէսլիմ օլմուշլար։ Աթլանթիգ օգիանուսունտա Ֆրանսըզ Գանօնիէր նամ ֆըրգաթինի, Ինկիլիզին թէսալլիւթինտէն գուրթուլուպ, Իսմիտ պուրնունուն տախի Ինկիլիզտէն օլտուղը պիլմէյինտէն տօղրու պու լիմանա թէվճիհ իթմիշ, Ինկիլիզլէր տախի Ֆրանսըզըն վէ Ֆիլէմէնկին պէյլիւք վէ թիւճճար կէմիլէրինի հիյլէ իլէ թութմագ իչիւն պու լիմանըն գալէլէրտէն Ֆիլէմէնկ սանճաղլարընը աչըղը ալըրլար իտի, իմտի Գանօնիէր տէմիրլէրինի աթար լըգ Ինկիլիզ սանճաղլարընը չէքէրէք պիւթիւն թօփլար իլէ պու կէմինին իւզէրինէ աթէչ եաղտըրըրլար, լաքին Ֆրանսըզըն աթիգ զաբաթը տէրագապ հալաթլարը պալթալըգ վէ տէմիրլէրինի պրագըպ եէլքէն գուվվէթի իլէ աչըղա չըգարտըղը գուրթուլմըշ տըր։ Բէզալիք Սալամանտրը Ինկիլիզ պրիգ սէֆինէսինտէն պիրինէ չաթըպ պէօյլէ սագալուպ, պրիգ տախի կէրի տէօնէրէք գարայա օթուրտու, պատէհու Ֆրանսըզլար սէվինիկ չըգըպ, վէ թայֆալարըն թօփլարընը լիմանա պու կէմիսինի իճրագ իթտիլէր։ Տըշ տէնիզտէ օլան Ֆրանսըզ տօլաշը տախի, Ֆրանսա իլէ ինկիլ-

պու կիւն վէ եախօտ եարըն Լօնտրայա Թալիմաթը ճէտիտ Թէպլիղ խուլէճէկլէնի խաPիլապար իթմիշլէր տիր։ Մ. Ժօնէսգօ բէնչչէնպիհ կիւնինէ գատար պիր իթթիֆագ հասըլ օլամատըղը հալտէ միւզաքէրաթը գաթ խուրէք ավտէթ էյլէյէճէք տիր։

Մամաֆիհի Ռուսիա՝ Պուլկարիսթանա ,Ռումանիանըն մէթալիպինի Թէրվիճ էյլէմէսինի Թավսիյէ իթմէքտէ պուլընտըղընտան պու պապտէ էլան նիքպին պուլունըլմագտա տըր։

Պուլկարիսթան՝ Ռումանիայա զարչու իճրա էյլէյէճէկի ֆէտաքեարլըղա մուզապիլ միւթթէֆիգլէրինտէն, քէնտիսինէ Մանասթըր վէ Սէլանիկին Թէրք օլունմասընը Թալէպ իտէճէք տիր։

Իթթիֆագը Միւսէլլէս հէյէթը տիւվէլիյէսի Անատօլու սէվահիլինտէ պուլընան ատալարըն Օսմանլը հաքիմիյէթի թահթընտա պրագըլմասը խուսուսընտա խարար էյլէմէքտէ տիր։

Բարիզ, 14 Ցնվր.— Ռումանիա Տախիլիյէ Նազըրը Մ. Թագէ Ժօնէսգօ «Թան» կազէթասը մուխապիրինէ պէյանաթտա պուլունմուշ վէ սէօյլէրինին մէզքիւր կազէթա իլէ Նէշր օլունմասընը րէճա էյլէմիշ տիր։

«Ռումանիա Պուլկարիսթանա զարչը հարաքեաթը ասքէրիյէտէ պուլունմագ իհթիմալաթընը հիչ պիր զէման խըմա էյլէմէմիշ տիր. Մ. Ֆիլիբէսգօնըն Տէրսաատէթէ սէյահաթը միւնհասըրէն քէնտիսինին խուսուսաթը զաթիյէսինէ միւպթէնի տիր. միւշարիլէյհ հիչ պիր մէմուրիյէթը մախսուսէյի համիլ տէյիլ տիր։

«Ռումանիա հէր զէման Թէհտիտ, չիատէթ վէ ասապիյէթ կիպի մուամէլաթտան իհթիրազ էյլէմիշ տիր. պիզ հուգուգըմըզը քէմալը իթիտալ վէ սուքուն իլէ Թալէպ վէ սօն տէրէճէյէ գատար միւտաֆէասընա տէվամ էյլէմէկէ ազմ էյլէմիշիզ տիր։»

— Լօնտրատան «Մաթէն» կազէթասընա պիլտիրիլիյօր։

Պապը Ալիյէ Թէվտի օլընաճագ օլան Նօթա տիւն Թէտգիգ խուլմիշ տիր. ղայէթ գաթի պիր լիսան իլէ մուհարրէր պուլընան պու Նօթատա տիւվէլը մուազզամա, Պապը Ալիյէ մուխասէմաթըն իյատէսինտէն իհթիրազ իթմէսինի Թավսիյէ էյլէմէքտէ վէ աքսի Թագտիրտէ Ճէզաիրիյէթին քիւլլիյէն հիւքիւմէթը Օսմանիյէյէ րաճի օլաճաղընը Թէպլիղ էյլէմէքտէ տիր. տիւվէլը մուազզամա, Էտիրնէնին Թէրքինի վէ Ճէզաիրը Պահրը Սէֆիտ մէսէլէսինին ալթը տիւվէլը մուազզամայա Թէրք օլունմասընը Պապը Ալիյէ խըմթար էյլէյօր։

«Մաթէն» կազէթասը տիւվէլը մուազզամա վէքայասըն Պապը Ալիյէ մէտալի օլաճաղընը խըմտա իթմէքտէ տիր։

Լօնտրա, 14 Ցնվր.— Ռօյթէր Աժանսընտան։ Պու սապահ իճթիմա էյլէմիշ օլան Պալգան սուլհ տէլէկէլէրի, տիւվէլը մուազզամա Թարաֆընտան Թէվտի օլընաճագ օլան Նօթա իլէ, այնը զէմանտա հիւքիւմէթը Օսմանիյէյէ այրըճա պիր Նօթա Թագտիմ խուրէք Պալգան հիւքիւմաթը միւթթէֆիգասընըն միւզաքէրաթը սուլհիյէյի գաթ էյլէտիքլէրինի վէ միւթարէքէյէ խըթամ վէրմիշ օլտըգլարընը Թէպլիղ էյլէմէկի Թահթը զարարա ալմըշլար տըր. մա մաֆիհ, Պալգան հիւքիւմաթը, Նօթանըն Թարզը Թահրիրինտէ, հիւքիւմէթը Օսմանիյէ անճագ տիւվէլը մուազզամանըն Նօթասընտա մուհարրէր օլան վէքայայա Թէվֆիգը հարաքէթ վէ հէվալէյի սէմմի իթիպար էյլէմէտիկի Թագտիրտէ, միւզաքէրաթըն մընգաթի վէ միւթարէքէնին միւնֆէսիխ օլաճաղընը խըմա իտէճէքլէր տիր։

— Աժանս Ռօյթէր պիլտիրիյօր։

Մէհաֆիլը սիյասիյէտէն խաթիհալ օլունան մալիւմաթա կէօրէ հիւքիւմէթը Օսմանիյէյէ Թէվտի իտիլէճէք օլան միւշթէրէք Նօթանըն մէթնի ուսուլ տիւվէլը մուազզամա Թարաֆընտան Թասվիպ խուլմիշ տիր։

Մէզքիւր Նօթա եագընտա Պապը Ալիյէ Թէվտի օլունաճագ տըր։

— Սուֆէրա գօնֆէրանսը պու կիւն էօյլէտէն սօնրա Խարիճիյէ Նէզարէթինտէ իճթիմա էյլէմիշ տիր։

— Մէհաֆիլի սիյասիյէտէն Թէրէշշիհ խուլէն Ռէօյթէր աժանսը Թարաֆընտան Նէշր օլընան պիր մալիւմաթա նազարէն, տիւվէլի մուազզամա միւշթէրէք Նօթասընըն մէթնի, սիւրաթը միւմքինէ իլէ եանի սալը վէ եա չարշէնպեհ կիւնի Պապը Ալիյէ Թէպլիղ խուլմէք իւզրէ Տէրսաատէթէ Թէլէկրաֆլա պիլտիրիլմիշ տիր։ Նօթա միւնտէրիճաթը գըսա վէ ֆագաթ չէտիտ իւլ մէալ օլուպ տօղրուտան տօղրույա մագսուտա Թէվճիհի քէլամ խուլմիշ տիր։ Տիւվէլի մուազզամա ղայէթ գաթի վէ սարիհ պիր սուրէթտէ Էտիրնէնին Թէրքի վէ ատալար մէսէլէսինին հալլ ու ֆասլընըն տիւվէլի մուազզամայա հէվալէսի լիւզումընը Պապը Ալիյէ Թավսիյէ էյլէմէքտէ տիրլէր։ Նօթատա պունտան մաատա հիչ պիր մէսէլէ մէվզուի պահս օլմամագտա տըր։

— Աժանս Ռէօյթէրտէն. Տէրսաատէթտէ պիր մէճլիսի քէպիրի միլլինին իճթիմայա տավէթ օլընաճաղը հագգընտա տէվէրան խաէն չայիալար Օսմ. մէհաֆիլինտէ պէօյլէք պիր էհէմմիյէթլէ Թէլագգը խուլմիշ տիր։ Մէզքիւր մէճլիստէ, տիւվէլի մուխասիմէնին մէթալիպի Թէրվիճ խուլէճէք եէրտէ մուխասէմաթըն թէքէրրիւրի հէրհալտէ մուրաճաաթ պուլընաճաղը միւթալէասընըն տէրմիյան խուլէճէկի հէման մուհագգագ ատտ խուլիմէքտէ տիր։

— Տէրսաատէթտէ հիւքմֆէրմա օլան հըսսիյաթա պագըլըրսա Օսմ. սուլհ մուրախխասլարընըն եարըն Լօնտրատան միւֆարէգաթլարընա ինթիզար օլընմագտա տըր։

— Օսմ. մուրախխասլարընըն հէման եարընտան իթիպարէն Լօնտրատան միւֆարէգաթ իթմէք Թասավվուրընտա պուլընմալարը մէհաֆիլի սիյասիյէտէ շիատէթլէ Թէնգիտ խուլմէքտէ տիր։ Ռէօյթէր աժանսընըն իսթիխպարընա կէօրէ Պալգան մէհաֆիլինտէ, հիչ օլմազ իսէ միւզաքէրաթըն ինգըթաընը տէֆթէրի մախսուսընա տէրճ իթմէք իչին սօն պիր իճթիմաըն աղտընտան էվվէլ տէլէկէլէրտէն հիչ պիրիսինին Լօնտրատան միւֆարէգաթ խուլմէյէճէկի պէյան օլընմագտա տըր. զիրա աքսի Թագտիրտէ պու մուամէլէ կէրէք իճապաթը Նէզաքէթէ բէրվէրիյէ զարչը պիր գայտսըզլըգ վէ կէրէք գօնֆէրանսըն ագտ օլընտըղը մէմլէքէթէ կէօրէ վէ այնը զէմանտա գօնֆէրանսըն ֆախրի րիյասէթինի տէրուհտէ էյլէմիշ օլան Ինկիլթէրա Խարիճիյէ Նազըրը Սըր Էտվար Կրէյէ զարչը պիր հագարէթ սուրէթինտէ Թէլագգը խուլէպիլէճէք տիր։

— Պու սապահ Մ. Տանէֆ՝ Մ. Միչօ իլէ ուզուն միւտտէթ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։ Միւթէագըպէն Մ. Միչու Աժանս Ռէօյթէրին մուխապիրի մախսուսընա՝ «Պուլկարիսթան իլէ Ռումանիա պէյնինտէ միւշքիլէհալլ օլաճագ մահիյէթտէ հիչ պիր մէսէլէ մէվճուտ օլմատըղընը» պէյան էյլէմիշ տիր։

— Աժանս Ռէօյթէրին իսթիխպարանա նազարէն, Ռումանիա—Պուլկարիսթան մէհաֆիլինտէ, ահվալըն քէսպը սուքիւնէթ էյլէտիկի վէ սալահա եիւզ Թութտըղը ֆիքրինտէ պուլընըլըյօր. պու պապտէ չիմտիյէ գատար բէք մուզլիմ կէօրիւնէն աֆագը աթիյէ Թէնէվվիւր իթմէկէ պաշլամըշ տըր։

Սօֆիա 14 յունվ.—Բրէնս Պօրիս իլէ բրէնս Սիրիլ Ճիսըր Մուսթաֆա փաշայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Պէլկրատ 14 յունվ.—(Ռէսմի). Սամօ Բրավա կազէթասը պուհրանը վիւքէլա հագգընտա տէվէրան խաէն չայիաթըն պիասլ ու էսաս վէ հագիգաթտան քիւլլիյէն արի օլտըղընը պէյան խուլյօր։

— Աժանս Ռէօյթէր Թարաֆընտան իշաէ խուլէն բիվայաթտան մաատա Ադրիաթիք սէվահիլինտէն Սըրպ ասաքիրինին չէքիլէճէկինէ տայիր հիւքիւմէթին հիչ պիր Թէպլիղաթը սարիհէտէ պուլընմատըղը սէլահիյէթտար մէհաֆիլտէն Թէէմմին խուլըյօր։

Բէթէրսպուրկ 14 յունվ.—Պուլկարիսթան մալիյէ Նազըրը Մ. Թէօտորօֆ պու կիւն իմբէրաթօր Նիգօլանըն հուզուրընա գապուլ խուլմիշ տիր։

Լօնտրա 15 յունվ.—Մ. Տանէֆ պու սապահ Մ. Միչու իլէ վուզու պուլան միւլագաթընտան սօնրա Խարիճիյէ Նէզարէթինէ ազիմէթ իտէրէք Սըրպ, Եունան վէ Գարատաղ տէլէկէլէրինի գապուլ էյլէմիշ վէ քէնտիլէրիյէ Թէաթիւ էֆքեարտա պուլընմուշ տըր։

—Սըրպ, Գարատաղ վէ Եունան տէլէկէլէրի քէնտի Նօգթայի Նազարլարընա Թէվֆիգէն Արնավուտլուգ հագգընտա պիր լայիհա Թանզիմ էյլէմէքտէ օլտուգլարընտան, պունը եագընտա ալէզտատար օլան հիւքիւմէթլէրէ Թագտիմ էյլէյէճէքլէր տիր։

Բէթէրսպուրկ 14 յունվ.—Բէթէրսպուրկ Թէլէկրաֆ աժանսը իշար խուլյօր. «Ռուս կազէթալարընտան միւգթէպիս պուլընտըղը խատտասըյլա, Էճնէպի կազէթալարը Ռուսիանըն տիկէր իքի սընըֆ իհթիյաթ ասքէրինի Թահթը սիլահա տավէթ խուլէճէկինի Նէշր էյլէմիշլէր իսէ տէ պու բիվայէթ քիւլլիյէն պիասլ ու էսաս տըր. պինաէն ալէյհ պու կիպի Թէտապիրին հանկը տէվլէթէ զարչը իթթիխազ խուլմիշ օլտըղընը պիլմէք խատիասըյլա պու մէսէլէյի մէվզուի պահս խուլէն պիր Վիէննա կազէթասընըն Նէշրիյաթը վագըասը քիւլլիյէն վահի տիր։

— Ռուսիա Խարիճիյէ Նազըրը Մ. Սազանօֆ, Նէզարէթ էօհտէսինտէ պագը գալմագ իւզրէ, չուրայի տէվլէթ ազալըղընա Թային օլընմըշ տըր։

ՊԱՂՏԱՏ վէ Ատանա էսպագ վալիսի վէ Իթթիհատ Ֆըրգասընըն էն Նուֆուզլը ազասընտան միրալայ Ճէմալ պէյ Հարպիյէ Նէզարէթի լէվազըմաթ գալէմի միւտիրիյէթինէ Թային օլունմուշ տըր։ Վիզէ մուհարէպէսինտէ Ճէմալ պէյ բէք պէօյլէք պիր պասիրէթ վէ մէրտլիք կէօսթէրմիշ օլուպ աղըր սուրէթտէ խասթալանարագ Սթանպօլա ավտէթէ մէճպուր օլմուշ իտի։

ԼԻՊՆԱՆ միւթէսարրըֆը ճէտիտի Օհաննէս փաշա Պուլուգճեան տիւն էլվէտա իթմէք իւզրէ Ճաթը Շահանէ Թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տըր. միւշարիլէյհ պիր գաչ կիւնտէն չէհրիմիզի Թէրքլէ մահալը մէմուրիյէթինէ կիտէճէք տիր։

ՀԻՒՔԻՒՄԷԹԻ ասքէրիյէ Թարաֆընտան Թաթիլ խուլէն «Թէֆսիրի էֆքեար» կազէթասը մուհարրիրլէրի Էպիւզզիա վէ Եօնուս Նատի պէյլէր տիւն տէրտէսթ խուլմիշլէր տիր։

ՏՕԽԻԼԻՕԼԷ չագըրը Բէչիտ պէյ տիւն Սատրազամ փաշա իլէ պիր միւլագաթտա պուլընմուշ տըր։ Քեամիլ փաշանըն եանընտան չըգտըգտան սօնրա՝ միւշարիլէյհ բօլիս միւտիրը ուսումիյէ Ճաֆէր Թայեար պէյ իլէ միւֆէթթիշի ուսումի Մ. Նօլանը Նէզտինէ ճէլպ իտէրէք բայթախթըն հուզուր վէ ասայիշինին Թէէմինի իչին էլէ ալընմասը լազըմ կէլէն Թէտպիրլէր հագգընտա միւզաքէրէտէ պուլընմուշ տըր։

Պու խուսուստա «Ժէօն Թիւրք» չու պէյանաթտա պուլընըյօր. «Պու սապահ Բէչիտ պէյ Քեամիլ փաշա իլէ կէօրիւշմիւշ տիւր. պու միւլագաթտա պազը քիմսէլէր Թարաֆընտան իճրասը Թասավվուր օլընան Նիւմայիշլէր մէվզուը պահս օլմուշ վէ Քեամիլ փաշանըն եանընտան այրըլտըգտան սօնրա միւշարիլէյհ տէրհալ բօլիս միւֆէթթիշի ուսումիսի Մ. Նօլան իլէ միւտիրը ուսումի Ճաֆէր պէյի Նէզտինէ ճէլպ իտէրէք էսասէն էհէմմիյէթսիզ օլան օլմագլա պէրապէր Թիւրքիյայա զարչը պիր վազիյէթտէ պուլընան պազը մէհաֆիլէ ֆըրսաթ Թէֆսիրաթա սէպէպ օլապիլէճէք օլան Նիւմայիշլէր հագգընտա էլէ ալընմասը լազըմ կէլէն Թէտապիրի ալէլէ պահս իթմիշլէր տիր։»

ԷՎՎԷԼԿԻ կիւն Թահսիլաթ գալէմինին Պէչիքթաշտա պուլընան չիւպէօսինէ խըրսըզլար կիրէրէք իչինտէ ղայէթ մուհիմ պիր մէպլաղ պուլընան գասայը գըրմագ խաթէմիշլէր իսէ տէ, գասայը աչմագ իւզրէ խաթիմալ իթթիքլէրի ալէթ գըրըլարագ մագսատլարընա մուվաֆֆագ օլամամըշլար տըր։

ԷՕԼԻՒ ՄԻ, ՏԻՐԻ ՄԻ՞.—Էյուպտա սաքին Զէյս էֆ.ինին չօճուղը վէֆաթ խուէր վէ պէլէտիյէ Թապիպի տէ չօճուղըն էօլտիւկինի Թաստիգ խուէր։ Ճէնազէ հազըրըլըգլարը կէօրիւլիր, չօճուգ Թապութա վազ իլէ ճամիյէ կէօթիւրիւլիր, տուալար օգունմագա պաշլայըճա պիր տէ Թապութըն իչինտէն... պիր սէս տիր գօբար։ Թապութ աչըլըտըգտա չօճուղըն աղլայարագ քէֆինինի եըրթմագա չապալատըղը կէօրիւլիր։ Բէտէրի սէվինճինտէն չօճուղընը գուճագլայըպ էվինէ կէօթիւրիւր։

ԳԱԼԻՕԲՐԱԹԻՍՏԱ Պուլկար օրտուսընա էսըր գաչըրմալարընտան տօլայը տիվանը հարպէ Թէվգիֆ խուլէն զէվաթ խաթէճվալ օլընըպ պունլարըն օրայա Թըճարէթ իչին կիթտիքլէրի անլաշըլըպ մէնը մուհաքէմէլէրինէ գարար վէրիլմիշ տիր. եալընըզ պունլարտան 5ի ասքէր գաչըրը օլտուգլարընտան հագլարընտա մէվգուֆիյէթ գարարը նիհայէթ իյֆա օլընմուշ տըր։

ԳՕԼԷՐԱ.—Սօն 24 սաաթ զարֆընտա չէհրիմիզտէ 2 միւսապ 1 վէֆաթ վուգուա պուլմուշ տըր։

ՕՍՄԱՆԼԸ Պանգասընըն Գալաթա, Պէյօղլու վէ Սթանպօլ խարէխանէլէրի ալաֆր. 1913 յունվ. 7 վէ 14 սալը կիւնլէրի գաբալը պուլունաճագլար տըր։ 8—6

ՏԵԼ ՊԱՇԸ ՀԷՏԻՑԷԼԷՐԻ
Կաղանդ վէ Ծնունդ մինասէպէթիլէ
հէր ճինս եմքաա
էն ուճուզ Ֆիյաթլարլա սաթըլըր
ԹԻՐԻՆԿ
ԳԱԼԱԹԱ
ՂԱՅԷԹ ՄԻՒՖԻՏ ՀԷՏԻՑԷԼԷՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՎԻԼԱՅԵԹԼԷՐԻՆԻՆ ԻՍԼԱՀԱԹԸ

«Իգտամ»տա օգունմուշ տըր.

«Ռուսիա սէֆիրի Մ. տը Կիրսին Անատօլու վիլայաթը չարգիյէսի հագգընտա, Պապը Ալի Նէզտինտէ վէսայա վէ Թէշէպպիւսաթտա պուլունաճաղը պագը մէհաֆիլը սիյասիյէտէ պէյան խուլմէքտէ իսէ տէ, սէլահիյէթտար մէնպալարտան իճրա իթտիկիմիզ Թահգիգաթը մէվսուգէյէ Նազարէն պէօյլէ պիր Թէշէպպիւս գաթիյէն Թասավվուր օլունմամագտա տըր։»

⁂ «Ն. Վրէմիա» կազէթասընտա օգունմուշ տըր.

«Միլլէթլէրինին պիւթիւն իհթիյաճլարընը ղայէթ ճիտտի պիր սուրէթտէ Թէտգիգ իթմիշ օլան Էրմէնիլէրին պու խուսուստաքի Նօգթայի Նազարլարը չու տըր։

«Էրմէնիլէրին միւհթաճ պուլունտըղը չէյ, մուխտարիյէթը իտարէ տէյիլ, քէնտիլէրինին էն իպթիտայի հուգուգընը Թէէմին էյլէյէն, մասունիյէթը ճան, վէ մալ էսասլարընըն Թահթը Թէմինէ ալընմասը տըր։ Պու կիւն իճրասը զարուրի պուլընան խալահաթ, 1895 սէնէսինտէ, Ռուսիա Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրա սէֆիրլէրի Թարաֆընտան Պապը Ալիյէ Թէվտի օլունան խալահաթ լայիհասընա Թէվֆիգէն եափըլմալը տըր։ Հիւքիւմէթը Օսմանիյէ հէր զէման օլտըղը կիպի, օ զէման տախի լայիհայը մէզքիւրէյի գապուլ իթմիշ, ֆագաթ պու խուսուստա հիչ պիր կէօնա իճրաաթտա պուլունմամըշ տըր։

«Պիզ պու կիւն Իթթիլաֆը Միւսէլլէս տէվլէթլէրինտէն խալահաթ իճրասը իչին պէյանաթը զաթիյէյէ պէքլէմէքտէյիզ. Խալահաթը մէզքիւրէ, խըրիսթիյանլարըն խաղէսի իչթիրագը, նահիյէ մէճլիսինին հալլի, վէրկի վէ ուսուրը ատլիյէ մէճլիսլէրի տիր։ Քեօյլէրտէ բօլիս վէ ժանտարմա Թէշքիլաթը մէճլէլէրի տահա զիյատէ հաիզը էհէմմիյէթ տիր։ Ֆագաթ խալահաթը մէզքիւրէ, անճագ տէվլէթլէրտէն պիրինին վէ պախուսուս Ռուսիանըն ըսրարը սայէսինտէ մէվգէի իճրայէ գօյլընապիլիր։ Թիւրքիա Էրմէնիլէրի Ավթրիանըն Արնավուտ խըրիսթիյանլարը վէ Ֆրանսանըն տիկէր գաթօլիք խըրիսթիյանլարը իւզէրինտէ օլտըղը կիպի, Էրմէնիսթանտա Ռուսիա հիմայէսինէ միւհթաճ տըրլար։ Արզու օլունան խալահաթ պու սայէտէ մէվգէի Թաթպիգէ վազ օլունապիլէճէկի կիպի, Ռուսիատա Թիւրքիա ուսուրընը գօնթրօլ Թահթընտա պուլունտուրապիլէճէք տիր։ Պու կիւն Էրմէնիլէրի միւտաֆաա էյլէմէքտէ պուլընան Ռուս գօնսօլօսը, օ զէման Ռուսիա գուվվէթ վէ Նուֆուզընըն էն պէօյլէք մուրախխասը վէ միւմասիլի օլաճագ տըր։ Պու սուրէթլէ Ռուսիանըն Նուֆուզը պիւթիւն Ասիայի Սուղրատա քեսպը գուվվէթ էյլէյէճէք տիր։ Պու իսէ՝ պիր գըզմը կիւբիւլթիւսիզճէ էլտէ իթմէք իչին էն էմին ուսուլ տըր։

«Ռուսիա Էրմէնիլէրին մուհաֆազասը խուսուսընը տէրէօհտէ իթմէյի Թագտիրտէ, քէնտիսի քեօյլէրտէ բօլիս վէ ժանտարմա Թէշքիլաթը քէյֆիյէթինի տէ քէնտի խարէքէտինէ ալաբիլիր։

«Գօնթ Լօրիս Մէլիքօֆ, Ռուսիանըն չարգը գարիպ բօլիթիգասընը Թէտգիգ իթթիկի զէման պու խուսուստան տա պահս էյլէմիշ իտի։ 1895 սէնէսի խալահաթ լայիհասընա կէօրէ, ժանտարմալարըն էճնէպի զապըթանընա Թապի պուլընմալարը իգթիզա խուլյօր իտի։ Պու զապիթլէր, Ռուսլար Թարաֆընտան Թային խուլընապիլիրլէր։ Պունլարըն քեաֆֆէսի հագգը վէ խապալէթլէ տիր։ Ռուսիա էճնէպիտէն մէվզուը պահս օլան Էրմէնի մէսէլէսինի կիւզէլճէ Թէտգիգ իթտիկի Թագտիրտէ բէք պէօյլէք իսթիֆատէլէրտէ պուլունապիլիր։ Աքսի Թագտիրտէ եանի Էրմէնի մուխթարիյէթի Ֆիքրինի Թաագիպ էյլէտիկի Թագտիրտէ՝ քէնտիսի, հարաքեաթը զաթիյէսինի Թահտիտ էյլէմիշ օլաճագ տըր։

⁂ Տիւնքի բօսթա իլէ կէլէն Միսըր կազէթալարը արալարընտա իճրա օլընաճագ խալահաթտան պահսլա, պունըն էօյլէ մէրքէզիյէթ ուսուլի իլէ իճրա օլունամայաճաղընը սէօյլէմէքտէ վէ Անատօլու խալահաթընա տա լիւզում կէօսթէրէրէք, էզճիւմլէ «Լէճէրիտէ» չու սաթըրլարը եազըյօր.

«Էրմէնիլէր կէլինճէ, պունլարըն իչինտէ, կէչէն կիւնլէրի եատ խուրքէն կէօզլէրի եաշարան բէք պէօյլէք պիր գըսըմ վար։ Ճիւմլէսի խալահաթըն հուսուլինի քէմալը խալիսէթլէ Թէմէննի խուլյօրլար։ Քէնտիլէրինտէն ասքէր օլանլար, Օսմանլը Պուլկարլարըն եարտըմլարը կիպի, սաէնէյի հարպտա զաթիլէն խըյանէթի միւթէմայիլ տէյիլ տիրլէր։ Էրմէնիլէրին էօնիւնտէ օնա պիրլէչէճէք քէնտի ճինսլէրինտէն պիր տէվլէթ պուլունմայօր։ Օսմանլը պաշ գօմանտանը վէքիլի Նազըմ փաշանըն Էրմէնիլէրին չէճաաթընտան վէ քէմալը պէսալէթլէ վազը մուհարէպէլէրինտէն պահիս պիր սուրէթտէ, Օսմանլը կազէթալարընտա Նէշրիյաթտա պուլընմասը, խատամըզըն Էրմէնիլէրին օրտու Օսմանիտէ պէօյլէք պիր մէվգը Թութճագլարընա տէլիլը պահիր տիր։ Էրմէնիլէր տախի պիր չօգ չէյլէրտէն չիքեայէթ խուլյօրլար վէ պիր չօգ էլէմ հասըսլէրի Թատատ էյլէյօրլար։ Պու հասըսլէրի քէնտիլէրինէ անճագ խալահաթ ունուտթուրապիլիր, զիրա միւհթաճ օլտըգլարը խալահաթըն Թաթպիգի Էրմէնիլէրէ հագգը հայաթ պախշ իտէճէք վէ քէնտիլէրինի, ուսուրը խարիճիյէլէրինին բուշյէթինի վէ կէօյա խալահլարը իչին անլէրէ միւթէվէճճիհ օլան էճնէպի տէսիսէլէրին էօնիւնի ալմազը տէրէօհտէ իթմէսի լազըմ կէլէն բայիթթախթա մէրպութ գըլաճագ տըր։ Էրմէնիլէր բէք վէքը տիրլէր, տախիլէն իսթիրահաթ իտէճէք վէ քէնտիլէրինի եուտաճագ օլան հէր հանկը պիր տէվլէթը էճնէպիյէյէ զարչը չիւպհէսիզ պէօյլէք տիւշման քէսիլէճէքլէր տիր։

ԲԱԹՐԻԳ Ս. տիւն սապահ Մայր Եկեղեցիտէ պուլընըպ քարոզ վէրմիշ վէ մուախխէրէն էօյլէյէ գատար Երուսաղիմատունտա Թէպրիքէ կէլէնլէրի գապուլ էյլէմիշ տիր։ Սատրազամ փաշա վէ վիւքէլատան պազը զէվաթ Սատըր էֆ. պակ Հագգը փաշա, Ռուսիա սէֆիրի վէ պաշ Թէրճիւմանը, Ֆրանսա սէֆիրի, Ալէման սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը, Ֆրանսըզ վիս գօնսօլօսը, Անատօլու չըմէնտէֆէր գումբանիասը միւտիրի Մ. Հիւկինին պանգալար միւտիրլէրի վէ տիկէր զէվաթ Թէպրիք գարթլարը կէօնտէրմիշլէր տիր։

ՄԸՍԸՐՏԱ 15 սէնէ էվվէլ վէֆաթ խուլէն Պօղոս էֆ. Կարապետեան, վագթըյլա քէնտի ապաթիյէլէրինին սէնէվի հասըլաթըն 100տէ 40ը Արաբկիր մէքթէպինէ 25ի Երուսաղէմ վանքընա վէ 35ի Մըսըր միլլի միւէսսէսաթա Թէրքինի վասիյէթ իթմիշ իտի։ Պու վասիյէթ օ Թարիխտէն պէրու իճրա օլընմամագտա իքէն պու քէրրէ միւթէվէֆֆանըն մախտումը Պետրոս էֆ. Կարապետեան իճրա իթմիշ վէ Երուսաղէմին հագգը օլան 560 լիրա, մուգավէլաթ մուհարրիրի մարիֆէթիլէ Երուսաղէմ վանքընա Թէսլիմ իտուպ, կէրէք պու վէ կէրէք տիկէր հիսսէլէրի հէր սէնէ մունթազամէն Թէէտիյէ իթմէյի վաատ էյլէմիշ տիր։

ՍԻՍՏԷՆ Բաթրիգխանէյէ եազըլըյօր։ «Մարաշ ճիվարընտա Կապան Զէյթիւնի, Պունուգզ, Սաղաթը վէ Թէքիրէ կէօնտէրիլէն ասքէրլէր քէօյլիւլէրէ բէք չօգ սըգընթը վէրմէքտէ տիրլէր, հալպուքի Քիւրտ Հասանըն ավէնէսի Շիվիզկի Թարաֆընտա իճրաի Նուֆուզ իթմէքտէ տիր։ Պունը Թաագիպ խուլէն տէյիլ սօրան տա եօգ տըր։ Զէյթուն հէր վէճհլէ սաքին տըր, ֆագաթ մէմուրլար իչ չըգարմագ իչին չալըշըյօրլար վէ մէրքէզը տէվլէթտէ պունլարա տահա զիյատէ էհէմմիյէթ վէրիլիյօր- Նէթէքիմ հագիգաթա։ Զէյթունտա ֆիրարիլէրինին Թաագիպի իչին կէօնտէրիլէն ասքէրլէր օ Թարաֆլարտա վէրտիքլէրի միւշքիլաթլարը Նէրսէս եպս. գըլըն չիատէթինէ զարչը օրալարընը կէզէրէք կէօրմիւշ տիր։»

ԻԶՄԻՏԷ Ճանպօլատըն ֆիրար իթտիյի իհթիմալինէ մէպնի, էկէր պէօյլէ պիր չէյ տօղրու իսէ մէրգումը արայըպ պուլմագ իչին միւթէսարրըֆըղա Թէպլիղաթ վուգու պուլմուշլա ,օրատան Արմաշ միւտիրիյէթինէ էմր վէրիլմիշ վէ պունըն իւզէրինէ 3 սէրխօշ ժանտարմա Նալպանտ Ցարութիւնըն էվինէ կիրէրէք խանէ խալգընըն պէթիւսաթ օլմասընա սէպէպ օլմուշլար վէ Ցարութիւնը հիւքիւմէթ գօնաղընա կէօթիւրէրէք ֆէնա սուրէթտէ տարպ իթմիշլէր, անճագ կիւճ հալ իլէ գուրթարըլապիլմիշ տիր։ Արմաշ Դպրեվանքը վանահայրընըն միւրաճաաթը իւզէրինէ Իզմիտ միւթէսարրըֆը կէրէք ժանտարմալար վէ կէրէք միւտիր հագգընտա Թահգիգաթ իճրա իթմէքտէ իմիշ։

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Սօֆիա 15 Ցունվ.— Էյի մէնպալարտան Թէէմին օլունտըղընա կէօրէ, ագտը սուլհ վէ Ռումանիա միւթալէպաթը մէսէլէսինտէքի միւշքիլաթա պիր Նիհայէթ վէրմէք իչին Ռուսիա հիւքիւմէթինին Թէվասսութընը Թալէպ իթմէք իւզրէ, Բէթէրսպուրկա կիթմիշ օլան մալիյէ Նազըրը Մ. Թէօտօրօֆ վազիֆէսինտէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր։

— Պուլկարլարըն ղալիպ իթտիքլէրի Էճէլէրտէ չիատէթ խաթիմալ խուլտիկինէ տայիր օլան խապէրլէրին գաթիյէն ատլ ու էսաս օլմատըղընը Պուլկար Թէլէկրաֆ աժանսը պէյան խուլյօր։

Պուգրէշ 15 յունվ.—Ռումանիա Թէլէկրաֆ աժանսը իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ Թարաֆընտան քէնտի էլ եազըսըյլա Մ. Մաժօրէսգօյա պիր մէքթուպ կէօնտէրիլտիկի խապէրինի Թէքզիպ իթմէքտէ տիր։ Պրալը միւշարիլէյհ Ռումանիա Գապինէսի րէիսինէ եալընըզ քէնտի ֆոթօկրաֆընը կէօնտէրմիշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1913 1/14 Ցունվ.

	Ղրշ. բր.
Օսմ.Իւնիֆիյէ ապչամգար.	94.05.—
» » էն եիւքսէք	94.19.—
» » էն աշաղը	94.—.—
» » պու սապհ.աչըլ.ֆ.ֆ.	93.39.—
Ռումէլի Շըմէն.ագչ.գար.ֆր.	192 75.—
» » էնեիւքսէք »	193.12.—
» » էն աշաղը »	192.—.—
» » պու սապհ.աչըլ»	193.—.—

ՄԸՍԸՐ ՎԷ ԷՃՆԷՊԻ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ

Դիւէտի Ֆօնս.	Էժիբս. 1886	Ֆր.	339.—
»	» 1903	»	274.—
»	» 1911	»	273.—
Պանգ Նասիօն.	Կրէտ 1880	»	428.—
»	» 1904	Լ.Օ.	.5.34—
Լավրիօմ մատէնի		ֆր.	50.50.—
Թրամվայ		»	38.—.—
Զարթրըտ		»	35.50.—
Ասյան չիրքէթի		Լ.Օ.	6.70

ՕՍՄԱՆԼԸ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Օսմ.Սիկուրթա Շիրքէթի	Լ.Օ.	5.90.—
» Րէժի	Լ.Օ.	13.10.—
Թրամվայ աքսիօն	Լ.Օ.	19.25.—
» Ժուիսանս	Լ.Օ.	10.40.—
Շիրքէթը Խայրիյէ	Լ.Օ.	10.—.—
» » Ժուիսանս	Լ.Օ.	—.—
Ագսիօն Անաթօլ	Ի.Լ.	14.85.—
Սթանպօլ Սու Շիրքէթի	Ֆր.	409.—
Գասամարա	»	140.—

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 գրչ.տան	Ղրշ. Բրյ
Մէճիտիյէ	108.20
Ինկիլիզ լիրասը	110.42
Ֆանսըզ լիրասը	87.28
Գարպօն գայմէսի	8.61.—

ԳԱՄՊԻՕ ՖԻՑԱԹԸ

Լօնտրա Չէք	Ղրշ.	110.15.—
Բարիզ »	Ֆր.	22.82.—
Վիէննա »	Քուրօն	21.87.—
Պէրլին »	Մարգ	18.56.—

ՍԹԱՆՊՕԼ ԹԻՃԱՐԷԹ ԲԻՑԱՑԱՍԸ

1913, 1/14 Ցունվար

ԲՈՒՂԴԱՅ		Բարա
Պիրինճի սէվ պէյազ օգգասը		51-52.—
Եումշագ պուգտայը	»	51-52.—
Զավտարըը	»	41-42.—
Սէրթ պիրինճի նէվ	»	51-.—.—
» վասաթ նէվ	»	49-50.—
» մախլութ պու ղտայը	»	48-50.—
» » չավտարըը	»	41-42.—
ՌՈՒՆ		
Եըլտըզդըրմանէճի նէվ Թօրպասը		100-.—.—
» » Չնճի »	»	98-99.—
ԱՐԲԱ		
Անատօլ		41-42.—
Թունա	գիլէսի	19-50.20
Ռումէլի վէ Մէրսին	»	18-50.19

Պու կիւն Անատօլուտան 25 վակօն պուղտայ իլէ 2 վակօն արբա վիրուտ իթմիշ տիր։

ԷՆ
ՄՈՒՎԱՖԸԳԼԱՐ
ՍԱՆՏԱԼՃԸ ՎԷ ԲԱՆԱՄԱ
ՇԱՊԳԱԼԱՐԸ
ՊԷՋՏԷՆ ՄԱԱՄՈՒԼ ՏԻՒՋ ՎԷ ՖԱՆԹԷԶԻ ԳՕՍԹԻՒՄԼԷՐ
ՊԷՋՏԷՆ ԽԱԲԸԼՄԸՇ ՊԷՑԱԶ, ՔԷՍԹԱՆԷ ՎԷ ՔԻՒԼ ՐԷՆԿԻՆՏԷ ԱՑԱՂ ԳԱՊԼԱՐ
ԳԱՏԸՆԼԱՐ, ԷՐՔԷՔԼԷՐ ՎԷ ՋՕՃՈՒԳԼԱՐ ԻՉԻՒՆ
ՃԹԱՅՆ
ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՄԷՍԱԼԺԷՐԻ

ՄԱՐԻԹ Մ

ՀԱՖԹԱԼԷԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատոլու լիմանլարբլա Գաթուա, Օտէսա, Տէրասատէթ, Իզմիր, Սէլանիկ, Շիրա, Բիրէ, Բաթրա, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք, Լօնտրա վէ Տէրասատէթ իլէ Սուրիա վէ Մըսրը արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր։

ՎԻՒՐՈՒՏԻՆԷ ՊԷՐԼԷՆԷՆ ՎԱՒՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. Ցնվ.ըն 9ընօը բէնճշէնպիհ կիւնիւ «Նիկէր» Մարսիլիատան։

Ալաֆր. Ցնվ.ըն 6ինճի բ. էրթէսի կիւնիւ «Բրիմ»ի Մարսիլիատան։

Ալաֆր. դեկ. 26ինճը բէնչ. կիւնի «Սահալիէն»ի Սուրիա խաթթնատան։

ՀԱՐԱՒԼԷԹ ԷՏԷՃԷԹ ՎԱՒՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. Ցնվ.ըն 9ընօը բէնչշ. կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4ից զարատան Մարթինօնըն սիւվար օլտուղը Սահալին վարօրը Իզմիր, Բիրէ, Նաբօլի վէ Մարսիլիայա։

Ալաֆր. Ցնվ.ըն 9ընօը բէնճշէնպիհ կիւնի ագշամ ալաֆր. սաաթ 4ից զարատան Միւսօնընն սիւվար օլտուղը «Նիկէի» վարօրը Իզմիր, Վաթի Պէյրութ, Լարնագա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թարապլուս, Եաֆա վէ Հայֆայա։

Ալաֆր. Ցնվ.ըն 6ինճի բ. էրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4ից զարատան Բէրպէնէն սիւվար օլտուղը «Բրիմ»ի վարօրը Օտէսայա։

Գումրանիա տօղրուսան տօղրուսա ԲԱՐԻԶ, ԼՕՆՏՐԱ, վէ Ֆրանսզը, Ավժէրի վէ Թունուզ չըմնարֆէրլերի վէ քէղա Ավժէրի վէ Թունուզ սէյրը սէֆանի խաթթլարը իչիւն թէնզիլի ֆիյաթլարա պիլէթ վէրիլիր։

ԲՕՍԹԱ ՎԱՒՕՐԼԱՐԸ ԻԶԻՒՆ

1ինճի մէվզը.— Բարիզ իչիւն 300 ֆր. Մարսիլիա իչիւն 285 ֆր.։

2ինճի մէվզը.— Բարիզ իչիւն 235 ֆր. Մարսիլիա իչիւն 185 ֆր.։

ԹԻՒՃԱՐ ԷՇԵԱՍԸ ՆԱԳԼ ԻՏԷՆ ՎԱՒՕՐԼԱՐԸ ԻԶԻՒՆ

1ինճի մէվզը.— Բարիզ իչիւն 230 ֆր. Մարսիլիա իչիւն 185 ֆր.։

Հինտի, Զին, Ճաբոն, Ավսթրալիա վէ Մատակասկար իչիւն պիլէթլէր վէրիլիր։ Ֆամիլիա իլէ կիթմէք իսթէյէնէրէ ազիմէթ վէ ավտէթ պիլէթի ալմագ իսթէյէնլէր իչիւն խուսուսի չարթար օլապիլիր։

Տահա դիյատէ մալիմաթ վէ թաֆթիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր Գալաթատա Զինիլի խանատա չիրքէթինեն եէնի էպնէյէսինտէ մէրքէզ ատէնթիկինէ վէ Սմիռնայատա Գալաչէ Դարուսսընատա կէօմրիւք գուրպիհտէ ատէնթէխանէյէ միւրաճաաթ իսթէպիլիրլէր։

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԴ ՎԷՐԱՑՆ

Սէրմայէսի 130,000,000 գուրօն.
Իհթիյաթ ագչէսի 39,000,000 »
Մէրքէզի իտարէսի Վիէննա ատրը։
ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ չիւպէսի ԳԱԼԱԹԱՍԱ Քուրաքէօյտէ, (ՍԹԱՆՊՈԼ վէ ՊԷՅՕՂԼԻՆՏԱ այրընա չիւպէլերի վար ատրը)։

ՍԱՃԻՐ ՇԻՊԷԼԷՐ

Ակրամ, Օտսկ, Պիէլից-Պիէլա, Պօզէն, Գրիւն, Բէյնա, Պիւավէյս, Զէրնօվից, Ֆրիտէք-Միսթէք, Կրաց, Ինսպրիւք, Քարլսպատ, Գլաժէնֆիւրթ, Քրաքով, Լէմպէրկ, Մարիէնպատ, Մէրան, Բիլսըն, Բրակ, Բրօնսից, Բրզատիէլ, Սէն-Բոլթրն, Թարնօվ, Թէպլից, Թէյլն, Վիլսի վէ Նէօսթատ։

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԴ ՎԷՐԱՑՆ պանդասը հէր նէվ պանդա մուամէլաթը իհրա էտէր։ Պիլիսատա հիսսէսը ճարի իւզէրէ, վէ թահվիլաթ իլէ սէնէատաթը թիւճարիէ թէվտիհաթը մուզապիլինտէ ԱՆԱՆ վէրիր։

Հէր նէվ սէնէատաթը ԱԳՕՆԹՕ էտէր թիւրքիա վէ մէմալիքի էճնէպիյէնին պայլանա չէնիլէրինէ չէքիլէր, իթիպար վէ էր մէքթուպ վէ թէլեկրաֆլարը վէ մէմալիքի էճնէպիի իզդէրինէ քէշիմ էտիմիշ սէնէատաթը թիւճարիէ պէտէլաթրը թահսիլ էտէր։

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԴ ՎԷՐԱՑՆ պանդասը ԵՐԻՍՈՒՆԻ ՕԼԱՐԱԴ իտարէ սանտըղը բախսէս էրմէքի, պու ՍԱՆՏՐԳ հասսասը տարարի 50 ղրշ. ալթուն ագչէ վէ տահա զիյատէ մէպալիղի 100 ից 3 պուսատ ֆիյիրլա դայու էթմէքտէ տիր։

ԳԱԼԱԹԱՍԱ միւճեատաէս էպնիյէսի թէսէս էտիլէն ՍԱՆՃԷՍ սիսթէմի ՏԷՄԻՐ ԴԱՑԱԱՐ ԳԻՐԱՑԱ վէրիլմէքտէ օլուպ, զայալար զայէթ միւհիմ ֆիյաթլա լյճար էտիլմէք վէ ֆէվգէլատէ թէտմինաթը պուլունմագտա տը։

ԽՐՏԻՎԻԱԼ ՄԱՑԼ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸ

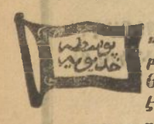

ԳԱՐՏԱՆ կաթթէյինին սիւվար օլտըղը Օսմանիյէ բօսթա - վապօրը Ալֆ. Ցնվ.ըն 13ինճը բաար էրթէսի կիւնիւ Իսքէնտէրիյէյէ Տէրասատէթ միւվասէլէթ վէ Ցունվարըն 14ինճի սալը կիւնիւ Էօյլէնտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ լուչտ Միսիւք, Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրայարագ էարնագա, Լիմասա Թարիգլէ Իսքէնտէրիյէյէ միւվասէլէթ իտէճէք տիր։

ԳԱՐՏԱՆ Ֆիրուլէյին սիւվար օլտըղը Սայիսիյէ բօսթա-վապօրը Ցնվ.ըն 16ինճի կիւնիւ Սուրիա իսթանբուլա Տէրասատէթ միւվասէլէթ վէ Ցնվ.ըն 18ինճի ճ. էր. կիւնիւ Զանազ—զալէ, Իզմիր, Սազրզ, Բատօս Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Թարապլուզ, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Հօրթ-Սաիտ օղրայարագիսքէնտէրիյէյէ հարաքէթ իտէճէք տիր։

Վաբօրատս էլէքթրիք զրյասը պուլընտըղը կիպի, եէմէքլէր պիրինճի նէվ օլուպ, սուֆրա իւզէրինէքի չարապլար տախի մէճճանէն վէրիլէճէք։

Պու պապտէ զիյատէ զիյատէ թաֆսիլաթ իսթէյէնլէր Գալաթատա ըրիթըմ իւզէրինտէ Մէյմէնէթ խանընտաքի մէրքէզ ոճէնթէսի վէ եափօտ Սթանպօլատա Վամտէ Սուլթան խանընտաքի չիւպէյէ մրբաճաաթ իթմէրի տիրլէր։

ՀԱՐՊԻՃԷ ՆԻՋԱՐԼԷԹԻ ՄԻՒՆԱԳԱՍԱԼԱՐԸ

Ասաքիրի Շոհանէ իչիւն էլպիսէ անպարընճա տիքտիրիմէքտէ օլան պէյազ չամաչըրլարըն իմալիյէսի օլարագ պէհէր թօրը 8 ղրուշ 10 բարատա թալիպի էօհտէսինտէ օլտըղընտան, տահա էհվէն սուրէթլէ իմալէ թալիպ օլանլարըն էլպիսէ անպարընճա միւթթաբող ուսուլ տպիրէսինտէ թէկմինաթ էվվարդընը միւսթաֆանընպէն չէհրը հալին պիրինճի կիւնինտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա Հարպիյէ նէզարէթի միւպայաաթ զօմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

3—2

§ Էսթէրլի թէլեկրաֆ թադրմարընա մախսուս 80 սաաթ սանտրգ 154 ղրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, չէհրը քեանունի սանինին իքինճի չարչէնպիհ կիւնի իհալէի զաթիէսի իճրա օլընանաղընտան, թէնզիլիյէ իմալ վէ իթայէ թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ թէէմինաթ ագչէլերինի միւսթաֆանընպէն Հարպիյէ նէզարէթի միւպահասաթ զօմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 2—2

§ Ֆէյս վէ Իզմիր ֆապրիգալարը իչիւն մուզատէմա իլան իտիլէն զաթթ չէրիալէրի, վարկէլ ալսթկեանը, անպար զաֆէս, հէզարթէլի մոթէօր պաղը, ինկիլիզ զոգ քէօմիւրի, ինկիլիզ բրքի, տավլ, սաղիր սիլինտիր, լաթիք հալգա, բրօտինամամէթրօ, չօրապ իչնէպի, սիյահ վէ խաքի պօյա, զէյթուն եաղը, մատէն եաղը, թուրգալ, զըրմըզը բօթաս, արապ սապոնը, զաճ եաղը, ինկիլիզ սօտասը, վալվէլին եաղընընն քեանունի սանինին իչինճի բէնճշէնպիհ կիւնի պէհէմէհալ իհալէի զաթիէսի իճրա գրընանաղընտան, թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ պատէղզվալ սաաթ 12ից եիւզտէ ան նիսպէթինտէքի թէէմինաթ ագչէլերինի միւսթաֆանընպէն Հարպիյէ նէզարէթի միւպահասաթ զօմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

3—3

§ Էլպիսէ անպարը իչիւն նիւմունէ վէ չէրսիթինէ թէվֆիգէն 2,500,000 մէթրօ ամէրիգան պէզի իլէ պէզ ֆապրիգասընա զատար թէսլիմ իտիլմէք չարթըյա մէվճուտ նիւմունէսի վէճիլէ 100,000 քիլօ Ագչէհիր Այոն բամուղը միւզահասա իտիլէճէկինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարընն եիւզտէ 10 նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէլերինի միւսթաֆանընպէն քեանունը էվվէլին 31ինճի բաղար էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն Բարպիյէ նէզարէթի միւպահասաթ զօմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—3

ՍԹԱՆՊՈԼ ՏԷՖԹԷՐՏԱՐԼԸՂՆՏԱՆ.—Շիւպէսի Ֆաթիհ, Թարիխի թալիպի 14 քեանունի էվվէլ 328, Գումգաբու 18 քեանունի էվվէլ, Զարչուի քէպիր 20 քեանունի էվվէլ, Եէնի ճամի 20 քեանունի էվվէլ։

Ֆաթիհ, Գումգաբու, Զարչուի քէպիր, Եէնի ճամի մալիյէ թանսիլ չիւպէյէրի տախիլինտէ իճրաի սանսաաթ իտէնլէր նամընա 329 սէնէսի իչիւն թարհ իտիլէն թէմէթթիւ վէրկիլէրինէ այտա իլան վարգալարը պալատէ մուհարրէր թարիխլէրտէ մէվզրի միւնասիպէյէ թալիգ իտիլմիշ տիր. միւքելլեֆիյինեն մէզքիւր ճէվվէլէրի թէտրիգ վէ իսմէրինի էէօրէմէյէնլէր տախի մէզքիւր չիւպէյէրտէ թանրիգ մէմուրլարընա միւրաճաաթլա վէրկի մըգտարլարը սիւվալ էյլէմէլէրի վէ թարհ օլընան թէմէթթիւ վէրկիլէրինէ իթիրազը օլանլարըն տախի թարիխի թաալիզտէն իթիպարէն պիր այ զարֆընտա Սթանպօլ վիլայէթի վալիլիկինէ վէ եափօտ ՏԷՖԹԷՐտարլըղընա պարզուհալ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի վէ թէվարիխի մէզքիւրէաէն սօնրա վազը օլաճագ իթիրազաթը մէզքիւր նիզամնամէ մուճիպինճէ զաթիէն մէամու օլա։ մայաճագը իլան օլընը։

ԷՎԴԱՖ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.—Գաբաքէօյինտէ Ֆէնէր պաղչէ ճատէսինտէ 6 նօմէրօլը տիւքեանտա մէվճուտ վէ միւթէվէֆա Սբիրօյա այտա միւսքիրաթ իմալընա մախսուս էտէվաթ վէ սայիրէ չէհրը հալին 3ինճի բէնճշէնպիհ կիւնի մարիֆէթը շէհիյէի տարէսի թարաֆընտան թահրիր օլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ մահալը մէզքիւրտէքի մէմուրինի չերիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի լիւզումի իլան օլընը։

Մուսիրդ Էհսան Ց. ՎԱՐԹԱԳԵՍՅԱՆ

ԳԱՐԼԸՄԱՆ

ՊԷՅՕՂԼՈՒ

ՄԻԻՖԻՏ ԵԸԼ ՊԱՇԸԼԸԳ ՀԷՏԻՅԻԼԷՐ ՍԷՐԿԻՍԷ

Թիճարէթխանէմիզին տախիլ վէ խարիճինտէ պուլընան ճամէքեանլարտա թէչհիր օլունան սեբլպայլըրգ հէտիյէ քիւլի մրգտարը միւնթէխէպ էճնասլյա ֆիյաթճա ալարագ, մէրկիմզի զիյարէթլ մէզաէն էվվէլ պայդա եէրտէն միւպայէաթտա պուլընմամալարընը միւհթէրեմ միւշթէրիւէրիզզ թավսիյէ է

ՊՕՏՐՈՒՄ ԳԱԹԸ

Եուանը, բամուղը մէվատտ. չէմխյէ, իբէքիւէր, տուպիւրլէր, պրոտբրիւէր, տանթէլալար, կալօնլար, չէրիալէր, եիւզ էօրթիւէրի չօրապալար. ելտիվէնէր, ֆանէլալար, ժիւբօնլար, մէնտիլէր, պօյուն պաղլարը, էշարբլար, ֆիչիւէր, էօնիւքլէր. մարօքէն մատտէլէր, միւճէվհէրաթ վէ զայրիհիմ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԱԹ

Գատընլարա մախսուս էլպիսէլէր, գօսթիւմ-թայէր, ֆիսթանլար, իչ էլպիսէլէրի, մուշամամալը բէլէրիկլէր, պլուզլար, ժիւբլէր, եուն չաքէթլէր, օմուզըզլար, էշարբլար վէ քիւրքիւ ժանչօնլար։

ԻՔԻՆՃԻ ԳԱԹ

Զօճուզլարա մախսուս էլպիսէլէր, ֆիսթանլար, գօսթիւմլէր, ֆանէլալար, չապգալար, թօզլուզլար, բայթօլար, մուշամամալը իւսթիքլէր, էրքէքլէրէ մախսուս իչ էլպիսէլէրի, գատընլարա մախսուս չամաչըրլար գօրսէլէր, պօյունլըզլար, բէրռէլէր, խալրլար, էօրթիւլէր, մատաքօլալար, բէչկիրլէր, սուֆրա էօրթիւլէրի վէ զայրիհում։

ԱՄԱՆՕՐ

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻ ԳԱԹ

Էօյչիւ իւզէրինէ գօսթիւմ թայէօրլէր, բ-լթօլար։ Պու չիւպէ էն միւճէբրէպ վէ միւգթէխիր մօտիսթլէրիմիզէն պիրի խարէ իթմէքտէ տիր։

ՊԷՇԻՆՃԻ ԳԱԹ

ՍԱԼՕՆ-ԲԱԹԻՍԸՐԻ

Պիթիւն կիւն աչըգ տըր.— Էօյլէնտէն սոնրա միւզիգ

50)ադէն ֆազլա մահալ թախսիս օլընմըշ տըր։

ՏՈՒԽՈՒԼԻՃԷՍԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ՏԻՐ ԷԼԷԿԹՐԻԳԻ ԱՄԱՆՍԷՕՐ

ՀՈՒԽՈՒԼԻՍԻ ԳԱԹԻԼՆ ՍԷՐՊԷՍԹ ՏԻՐ

Թիճարէթխանէլերիմիզ պու բազար աչըգ գալաճագ տըր

ԷՄՍԱԼԻ ՆԱՄԷՍՊՈՒԳ ՍԱԹԸԾ

ՄԷՀԲԱՐԷ

Թիճարէթխանէսի

Սթանպուլ Պահճէ գաբու

Հէր նէվ թօհաֆիյէ էմթաասը, լիւքսէ տաիր

ՄՕՏԷԼԼԷՐ

ԵԻԻԶՏԷ 20 ԹԷՆԶԻԼԱԹ

ԵԸԼ ՊԱՇԸԼԸԳ ՀԷՐ ՆԷՎ ՀԷՏԻԼԷՐ

Ղան եչի ճինս մալլար

ՂԱՑԷԹ ԷՀՎԷՆ ՖԻԵԱԹԼԱՐ

ԷՄՆԻՅԷԹ ՍԱՆՏՂՂԸ

ԹԱՐԻԽԻ ԹԷԷՍԻՍ 1284

ՀԻԻԲԻԻՄԷԻ ՍԷՆԻՑԷՆԻՆ ՔԻՖԱԼԷԹԻ ԹԱՀԷՐՆՏԱ ՕԼՈՒՊ ԶՐԱԱԲ ՊԱՆԴԱՍԸՆԸՆ ԴՐԷՏԻՍԻՆԻ ՀԱՑԻԶ ՏԻՐ

Սբանպօյտա Ճըղալ օղլուճտա տարէհի մախսուսսեսի

ԱԳՕՁԻ ԴԱՊՈՒԼ ՇԷՐԱԻԹԻ

Պիր սեճեհ վէ տահա զիյատ վատ իլէ պրազրլան բարալար իչիւն սեճեվի 100տ 5, վատեսիզ հիսապը ճարի սուրէթիյլէ, եանի իսքենիլիսիկի գիմանալընմագ իւզրէ պրազրլան բարալար իչիւն սեճեվի 100տ 3 Ֆայիզ վէրիր։

Վատեսիզ զապուլ իտիլէն ադէ պիր չարէէք լիրաան 200 լիրայա զատար տը։

ԹԷՎՏԻԹԱԹ ԷՐԹԷՍԻ ԿԻՒՆԻՆՏԷՆ ԻԹԻԳԱՐԷՆ ՖԱՑԻԶ ՀԻՍԱՊ ԻՏԷՐ

Էլի լիրատան Ֆազլա վատէլի թէվֆիյաթ ասհապը արզու իտէրլեր իսք էտ էս իլմալէրինինն Ֆայիզինի մանի պէ մանի մուգասսաքէն ախզ իտէպիլիրլեր։

ԱԳՕՁԻ ԻԳՐԱԶԸ ՇԷՐԱԻԹԻ

Միւճեվհեհրաթ վէ Ալթուն, Կիւմիւշ Ավանցի վէ Թահվիլաթ մուգաթինեսի սեճեվի 100տ 8 Ֆայիզ իլէ ազչէ իգրազ իտէր։

ԷՕՖՍԻԻՐԻՆԼԷՐԷ

ԳԱԹՐԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՔՐԵՄ

Էվրօբատան կէլէն գաթրան սուլարընն քաֆֆէսինէ էզէր ճիհէթ միւրաճաճ վէ լաթիֆ օլուպ, միյսէլի գաթիէն պօղմազ։

Մէչհուր Օսմանը վէ էճնէպի թապպլէրին մաղհարը թագտիրի օլտուղը կիպի, էզճիմէ միւթէվէֆա տօգթ. Խօրասանճեան էֆ.նին թագտիրնամէսիյլէ ռիւճճանիյէթի թավիպ վէ Մէքթէպի Թրպպիսի Շահանէ տախի թատրիգ էյլէմիշ տիր։ Պրիւքսել սէրկիսինտէն ալթուն վէ կիւմիւշ միտալեայա նամլ օլտրը կիպի Պրուսա սէրկիսինտէ տէ ալթուն միտալեայա նամլ օլմըշ տըր։

Իչիլէճէք սու տէրունինէ պիր գանվէ գայրը թէրլտրգտա, պուլարգ խասթալըգլարտան վրգայէ վէ մուհաֆազա իտէր։

Կէօյիւս նէզլէլէրինէ, էօքսիրիւլէրէ, էնֆլուէնցայա, պրոնչիթլէրէ, նէֆէս տարլըգընա, վէրեմին պայանկըմլարընա, տէրի խասթալըգլարընա վէ իտարա եօլու բահաթսըզլըղընա ֆայտէպախշ տըր։

Սթամպոլտա մէչհուր տէբօ վէ էճզահանէլերինտէ պուլունը։

Ումումի տէբօսը եէնի բօսթախանէ գարշրսընտա Օսմանը էճզահ թըպպիյէ տէբօսը տըր։

Ֆիյասթը 5 ղրշ. տըր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԴԱՍԸՆՏԱՆ ԻԼԱՆ

1896 սէնէսի 100տ 5 ֆայիզի իսթիգրազ Օսմ. թահվիլաթընըն՝ վատէլերի 1907 յունվար 1)14տ խիթամ պուլան 21 նիւմէրօլը գուբօնլարընն պէտէլի թէէտիյէ օլընմագ իւզրէ դեկտ. 31)13 յունվար 1913է գատար իպրազ օլընմատը թագտիրտէ հիւքմէն սագթ ատտ օլընաճաղը թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլէրինն մալիսմ օլմագ իւզրէ իլան օլունը։

∴ 1902 սէնէսի 100տ 4 ֆայիզի կէօմրիւք Օսմ. թահվիլաթընըն վատէլերի 1907 յունվար 1)14 խիթամ պուլան 8 նիւմէրօլը գուբօնլարընն պէտէլի թէէտիյէ օլընմագ իւզրէ դեկտ. 31)14 յունվար 1913է գատար իպրազ օլընմատը թագտիրտէ հիւքմէն սագթ ատտ օլընաճաղը թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլէրինն մալիսմ օլմագ իւզրէ իլան օլունը։

∴ 1901-5 սէնէլերի 100տ 4 ֆայիզի Օսմ. թահվիլաթընըն վատէլերի 1907 յունվար 1)14տ խիթամ պուլան 3 նիւմէրօլը գուբօնլարընն պէտէլի թէէտիյէ օլընմագ իւզրէ դեկտ. 31)14 յունվար 1913է գատար իպրազ օլընմատը թագտիրտէ հիւքմէն սագթ ատտ օլընաճաղը թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլէրինն մալիսմ օլունը։ 12—8

ԱՆՕՆԻՄ

ՕՍՄԱՆԼԸ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

Ապօճեիրերին իսմ վէ մրզցարընը հավի պիր բագվիմտեն 15000 ճիւսսեք մեճանեն թիվզի իթմեք իւզրէ ճեբ իտիլեճեք տիր.

Պու թագվիմտէն իսթիֆատէ իթմէք վէ իլանաթ ֆիյաթընա տաիր հէր կէօնա մալիմաթ ալմագ իւզրէ, Գալաթատա, Առալէթ խանընտա, մուվագգաթ իտարէխանէտէ Սթանպոլ թէլեֆոն Օսմ. անօնիմ շիրքէթի միւտիրը թիւճարիսինէ միւրաճաաթ իթմէք լազըմ կէլիր։ 52—12

ՊԱՀՐԻՃԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՎ. — 126,000 մէթրօ նումունէսի կիպի ամէրիգան պէզի, 9000 թէնէքէ Պաթում կազ եաղը, 43 գալէմ պօյա մալզէմէսի։

Տայիրէի Պահրիյէ իչիւն պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումի օլան ամէրիգան պէզի վէ 43 գալէմ պօյա մալզէմէսի իլէ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ

Եթէ դուք կամ ձեր ինձները գոյն չունիք, տկար էք, ախորժակնդ եւ քունեցնիդ փախած է, պատճառն այն է թէ արիւն չունիք, զօրաւոր եւ մաքուր արիւն։

ԷՄԻԼՍԻՕՆ

ՍԱՔՕԹԸ

ԱԽՈՐԺԱՀԱՄ, ԳԻՐԱՄԱՐՍ

Միշտ պահանջեցէք այս դերը սոյն «Զկնորսը» մարքայով որ Էմիլսիօն Սէրջիմ յատուկ է։

որ պատրաստուած է մօրիւ ձկան իւղով, եւ կիրի ուսօսայի հիպոֆոսֆիտով, առատօրէն ձեզի պիտի տայ արիւն, ուժ, առողջութիւն եւ ամէն ինչ որ առողջութենէն կախում ունի, որովհետեւ Էմիլսիօն Սէրջը ուշխարհիս ամէնէն զուտ, ամէնէն սննդարար եւ ամէնէն կազդուրիչ դեղ-սնունդն է։

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԻ ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐԸ

Տօքթ. Ք. Ճէզվէճեան

ԳԱՏՐՆ ՎԷ ԷՐԹԵՔ ԹԷՆԱՍԻՒԻ

վէ

ԻՏՐԱՐ ԵՕԼՔ ԽԱՍԹՍԼԸԳԼԱՐԸ

ՄԻԻԹԷԽ ՍՍԻՍԻ

Ուզուն միւատէթ միլի վէ հիւքմէթ խասթախանէլերինտէ քէսբր միւմարէսէ իտուպ էսկի վէ եէնի սկզ ազդուզը, պէսարէք, մէսանէ, բրօսթաթ, իւֆիւնէթլէրի, ազամէթ վէ ատէմը իքթիտար իլէ բահիմ վէ սայիր զատրն խասթալըգլարընը ուսուլը ախիրը ֆէնտէ թէվֆիզէն թէտավի իտէր։

Ֆրէնկիյէ դարը էն սոն օյան 606 վէ 914 սէվալարընը պիր իհթիմամը խուսուսիյէ իլէ իճրա իտէր։

Թահրը թէտավիսինտէ պուլընան զէվաթը իտարա վէ ճէրահաթ մուսյէնէի խուրտէպինիյէլերի պիլա իւճրէթ։

Բաղարատան մատտա հէր կիւն ազլամա զատար Սթանպոլտա եէնի բօսթանէ ճատէսինտէ Ալլահվերտիհան էֆ.նին էճզախանէսինտէ մուայէնէ իտէր։

Բազար հրթեռի մեճճանեն

50—7

Ֆիլմալը Էրմէնեան

1913

Էրմէնիճէ եազը իլէ Թիւրքճէ իպարէլի պու էսէր հէմ Էրմէնիլերէ վէ հէմ Էրմէրի-Գաթոլիկ Օրացոյց մէրազլրարընա էյի նէհպէր օլտուղը կիպի մանէվիյաթ վէ ախլաքընը թէհզիպ իտճէք կիրզլ սէօզէր իլէ լեթայիֆ, բուլա քէշֆի վէ սարբէի հավի վէ բէսմէլերլէ միւզայէն տիր։

Ֆիյաթը

Սթանպոլ իչիւն	2 ղրշ.
Թարա »	2.10 »
Մէմ. էճնէպկէ իչիւն	60 սանթ.

Զօգ սրբարը իտէնլերէ պէտէլի բէչին օլմագ չարթըյա 100տ 20 սգոնթօ։

Տօղրուսան տուղրույա Պաղը Ալի ճաատէսինէ «Ճէրիտէի Շարգիյէտտ Նօ. 49»սա մուհարրիր վէ միւտիրը մէսու Յակոբ էֆ. Վարժապետեանա միւրաճաաթ օլընմասը լազըմ կէլիր։

ալթը այլզ կազ եաղը պալատէ կէօսթերիլէն մրգտար վէճճէ պիմինազատա միդպաեասը մուգարրէր օլմաղա իթայէ թալիպ օլանլարընն վէ նումունէսինի կէօրմէք վէ խդահաթ ալմագ իսթէյէնլերին եիւզտէ 10 նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէլերինի միւսթաֆանընպէն չէհրը քեանունի սանինին իքինճի չարչէնպիհ կիւնինտէն իթիպարէն հէր կիւն պատէղզվալ սաաթ 2ից սօնրա Պահրիյէ նէզարէթի միւպահասաթ զօմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—1